A
JEWISH
CANADIAN
DAILY

CIRCULATED
ALL OVER
CANADA
AND ABROAD

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

CANADA

א נאציאנאלע־אויבערשע שטימע פאר אידישע און אנגע־רער ענינים בפרט און פאר אלוועלט־ליכע ענינים בכלל, און וועלכע איז אנ־ערקענט איבעראל אלס אזעלכע. —

E III. No. 2027 Toronto Wednesday November 29 1916 ד' כסלו פרשה ויצא תרע"ז. מיטוואך דער 29־טען נאוו. 1916. PRICE: ONE CENT

S Freidus
c/o The New York
Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK CITY

דייטשע ארמיי איז 37 מייל פון בוקארעסט

דייטשען און בולגארען קליימען אז זיי האבען פערנומען נאך פיעלע שטעדט און דערפער אויף זייער וועג צו דער רומענישער הויפט שטאדט. רומענער זאגען אז זיי ציהען זיך צוריק אין ארדנונג. צוויי דייטשע זעפעלינען פערניכטעט פון ענגלישע הארמאטען

דייטשע לופט שיפען באמבארדירען לאנדאן

לאנדאן, נאוו. 28.

עס איז ווייזט אוים שטילער געווארען אביסעל אויפ'ן רומענישען פראנט. די דייטשען לויפען שוין ניט מיט אזא אימפעט צו בוקארעסט ווי זיי זענען געלאפען די לעצטע עטליכע טעג. אבער דאך אוואנסירען זיי. לויט אלע בעריכטען איז צו זעהען אז די דייטשען קומען צו נעהענטער צו בוקארעסט און רינגלען ארום די הויפט־שטאדט ווי מיט א רינג און נעהמט אריין די רומענישע ארמיי ווי אין א צוואנג.

דער רומענישער בעריכט וועלכער איז דא פערעפענטליכט געווארען לעזט זיך ווי פאלגט:

אויפ'ן מערב פראנט פון מאלדאוויא איז די לאגע אומפערענדערט.

אינ'ם דראגאסלאוואל ראיאן קומען פאר גרויסע ארטילעריע שלאכטען.

אויפ'ן גאנצען מערב טהייל פון פראנט האבען די דייטשען באמבארדירט אונזערע פאזיציעס מיט זייער שווערער ארטילעריע.

דער דייטשער בעריכט וויעדער לעזט זיך ווי פאלגט:

די עסטרייך־דייטשע ארמייען אין מערב רומעניען געהען אלץ פאראויס און קומען יעדעס מאל נעהנטער צו בוקארעסט.

די בולגארישע טרופען וועלכע זענען אריבער דעם דונאי האבען פערנומען די וויכטיגע שטאדט גיארגי, וועלכע געפינט זיך אויף דער אייזענבאהן וועלכע פיהרט דרום צו בוקארעסט.

די דייטשען האבען אויך פערנומען די שטאדט קורטעדע־ארג דרום פון קאמפולאנג.

מעהר אויספיהרליך בעריכטעט וועגען דעם דער בולגארישער בעריכט וועלכער איז דא ערהאלטען געווארען. דער בעריכט זאגט:

אין דאברודזשא קומען פאר גרויסע ארטילעריע שלאכטען און מיר האבען בעזיעגט עטליכע רוסישע באטאליאנען וועלכע האבען זיך אונז געגען געשטעלט.

אויך די טערקען האבען בעזיעגט רוסישע אבטהיילונגען סאלדאטען וועלכע האבען פרובירט צו אטאקירען די טערקישע פאזיציעס.

צוויי רוסישע קריעגס שיפען האבען באמבארדירט אונזערע פאזיציעס פון שווארצען ים אבער אהן שום ערפאלג.

צווישען רוסטשוק און דער טשערנא אויף דער גאנצער לייגע פונ'ם מערב רומענישען פראנט קומען פאר ארטילעריע שלאכטען. די רומענער האבען זיך שנעל גענומען בעפעסטיגען אויף דער לינקער זייט פון דונאי. זיי קענען אבער ניט ביישטעהן אונזער דרוק.

די דייטשע בולגארישע און עסטרייכישע טרופען וועלכע זענען אריין אין רומעניען זענען ניט מעהר ווי 37 מייל דרום פון בוקארעסט. די וויכטיגקייט פון דעם איז אבער ניט דאס וואס זיי זענען אזא שטרעקע פון דער הויפט שטאדט נאר וויכטיג איז וואס זיי בעזיצען די אייזענבאהנען וועלכע פיהרען צו בוקארעסט, און פון א מיליטערישען שטאנדפונקט האט עס א גרויסען ווערטה.

פון צפון קומען אויך אן די דייטשען שנעל צו בוקארעסט, און אזוי איז שוין בוקארעסט ארומגערינגעלט פון אלע זייטען.

פון אלע בעריכטען איז אין קורצען די סיטואציע פאלגענדע:

די רומענער בעריכטען אז בלויז ארטילעריע שלאכטען קומען יעצט פאר און די דייטשען בענוצען זיך מיט גיפטיגע גאזען.

די דייטשען קליימען, אז זיי זענען שוין 38 מייל פון בוקארעסט, און די בולגארען זאגען, אז זיי זענען ניט מעהר ווי 37 מייל פון בוקארעסט.

דייטשע לופט שיפען ווארפען באמבעס אויף לאנדאן

לאנדאן, נאוו. 28.

א דייטשער עראפליין איז נעכטען געפלויגען איבער לאנדאן און האט ארונטער געווארפען זעקס באמבעס, מעלדעט אן אפיציעלער בעריכט פון ענגלישען קריעגס אפיס.

די לופט שיף איז געפלויגען אויף אזא הויך אז מען האט זי ניט געקענט גרייכען מיט קיין הארמאטען.

פון די באמבעס זענען פיער מענשען פערוואונדעט געווארען. איין פרוי איז געפעהרליך פערוואונדעט. דער אנדערער שאדען איז אונבעדייטענד.

צוויי דייטשע זעפעלינען זענען צו שטערט געווארען

לאנדאן, נאוו. 28.

ווי עס איז שוין געווען געמעלדעט זענען צוויי דייטשע זעפעלינען בעפאלען די צפון ענגלישע ברעגען און האבען דארטען ארונטער געווארפען באמבעס, אבער ביידע זעפעלינען זענען ארונטערגעשאסען געווארען פון ענגלישע לופט שיפען.

די זעפעלינען זענען אויסגעפונען געווארען דורך ענגלישע ,,סירטש־לייטס" און גלייך ווי זיי זענען אויסגעפונען געווארען האבען די ענגלישע לופט פליהער זיי אנגעפאנגען צו פערפאלגען. און דער רעזולטאט איז געווען אז ביידע לופט שיפען האבען זיך אנגעצונדען און זענען אריינגעפאלען אין וואסער. די מאנשאפט פון די צעפעלינען זענען דערטרונקען געווארען.

דעם שאדען וועלכען די צעפעלינען האבען פעראורזאכט איז א גאנץ אונבעדייטענדער.

קיין דייטשער בעריכט וועגען דעם איז נאך ניט פערעפענטליכט געווארען.

מען ווייסט ניט פון וואס די ''בריטאניק'' איז געזונקען

לאנדאן, נאוו. 28.

די ענגלישע אדמיראליטעט האט היינט בעקאנט געמאכט אז פון די אנגעגעבענע פאקטען איז ניט פעסטגעשטעלט געווארען פון וואס די ענגלישע האספיטאל שיף ''בריטאניק'' איז געזונקען געווארען פון א מינע אדער פון א טארפידא און די זאך בלייבט אונערקלערט.

דייטשע קריעגס שיפען בעפאהרען ענגלישע שיפען אין צפון ים

לאנדאן, נאוו. 28.

אן אפיציעלער דייטשער בעריכט וועלכער איז דא פערעפענטליכט געווארען מעלדעט, אז דייטשע קריעגס שיפען האבען באמבארדירט די ענגלישע ברעגען ארום לאוועסטאף און דאס די דייטשע קריעגס שיפען האבען דארט פערנומען אן ענגלישע שיף.

דער דייטשער בעריכט מעלדעט אויך אז חוץ דער ענגלישער פאטראל שיף וועלכע איז פערנומען געווארען זענען אפגעשטעלט געווארען פיעלע נייטראלע שיפען, אבער די לעצטע האט מען אבגעלאזען.

דער ענגלישער בעריכט וועגען דעם מעלדעט פאלגענדעס:

א בעריכט איז דא ערהאלטען געווארען אז אונזער טראוולער שיף ''נארוואל'' איז זייענדיג אויף דער וואך לעבען מזרח ברעג דעם 26־טען פערלוירען געווארען.

דאס איז שוין דאס צווייטע מאל אין לעצטער וואך וואס דייטשע קריעגס שיפען בעפאלען די ענגלישע ברעגען.

לאוועסטאף וואו די דייטשען האבען יעצט געמאכט דעם איבערפאל געפינט זיך אויף די צפון ים ברעגען און געפינט זיך 75 מייל פון ראמסגייט.

אידישע ארבייטער פון פוילען ווערען געשיקט אין דייטשלאנד

די אידישע בעפעלקערונג פון פוילען איז 14 פראצענט פון דער גאנצער בעפעלקערונג. — דייטשע אידען גיבען זייער צושטימונג דערצו.

(ספעציעל צום ,,אידישען זשורנאל.)

בערלין, נאוו. 28.

ביי דער היינטיגער זיצונג פון רייכסטאג האט די הויפט קאמיטע פון רייכסטאג ערקלעהרט אז די דייטשע פאבריקען קענען פיעל פראפיטירען פון די אידישע ארבייטער וועלכע געפינען זיך אין פוילען אויב זיי זאלען געבראכט ווערען אין דייטשלאנד.

מיט די ארבייטער וואלט אבגעשאפען ווערען דער דוחק אין ארבייטער וועלכער איז יעצט אזוי גרויס אין דייטשלאנד, און די אידישע ארבייטער וואלטען פון דעם אויך פיעל פראפעטירט. דאס הייסט בעקומענדיג בעשעפטיגונג וואלטען זיי ניט בעדארפט אזוי פיעל אריבער טראגען ווי עס איז יעצט דער פאל אין פוילען.

די קאמיטע האט ערקלעהרט אז אין רוסיש פוילען וועלכע געפינט זיך יעצט אונטער'ן דייטשען רשות בילדען די אידען איבער 14 פראצענט פון דער גאנצער בעפעלקערונג, און טויזענדער פון די אידישע ארבייטער וואלטען יעצט געקענט בעקומען ארבייט אין דייטשלאנד און זיי וואלטען פשוט געהאלפען געווארען.

די זעלבע קאמיטע האט אויך ערקלעהרט אז די דייטשע רעגיערונג האט פערשפראכען די אידישע ארבייטער אז זיי קענען זיך ארגאניזירען און האלטען זיך צוזאמען אזוי אז זיי זאלען ניט דארפען ארבייטען שבת און פיהרען זיך לויט זייער רעליגיאן.

די דייטשע אידען ווערט אויך בעריכטעט האבען געגעבען זייער צושטימונג דערצו אזוי אז פילייכט וועלען טויזענדער אידישע ארבייטער טראנספארטירט ווערען פון פוילען אין דייטשלאנד.

דער מוטערס קרבן

פון ב. בראץ

א ראמאן פון דעם אידישען לעבען אין טאראנטא

וועט זיך אנהויבען דרוקען אין ''אידישען זשורנאל'' קומענדען פרייטאג דעם 8־טען דעצעמבער

3 דייטשען אנטלויפען פון פריזאן

—):(—

קינגסטאן, נאוו. 28.

מען כאפט זיי אבער אין בלאטע.

דריי דייטשע קריעגס געפאנגענע וועלכע געפינען זיך דא אין פארט הענרי האבען זיך דורכגעגנבעט דורך די גראדעס און זענען אנטלאפען.

זיי זענען צוגעקומען ביז די ווענט פון פארט מיט'ן געדאנק אז עס וועט ווערען פינסטער וועלען זיי אריבער קריכען די וואנט.

אין יענעם טהייל פון פארט מאכט מען אבער א דריין און די דייטשען זענען דארט פעהקראכען אין א געדיכטען זומפ אזוי אז זיי האבען זיך ניט געקענט ריהרען, און מיט עטליכע שטונדען שפעטער האבען די גארדס זיי דארטען געפונען.

דייטשע לייקענען זיס

בערלין נאוו. 28.

דער קריעגס אפיס האט היינט פערעפענטליכט פאלגענדען סטייטמענט:

די לעצטע רוסישע בעריכטען האבען געמאלדען אז די רוסען האבען ארונטערגעבראכט א דייטשען זעפעלין דרום מערב פון פינסק. אבער דאס איז ניט אמת.

נאך מעהר די רוסישע צייטונגען האבען וועגען דעם בעריכטעט אז ארום סארני האבען די רוסען ארונטערגעבראכט דעם זעפעלין, האבען פערנומען די 26 מענשען וועלכע האבען זיך דארט געפונען און האבען אויך פערנומען 300 קילאגראם באמבעס.

אבער דאס ווערט פון דייטשען קריעגס אפיס אבגעלייקענט.

אמעריקאנער פראכט שיף געזונקען פון א דייטשער סובמארין

אמעריקאנער קאפיטאן ענטזאגט זיך ארונטערצונעהמען אמעריקאנער פלאג.

לאנדאן, נאוו. 28.

בעריכטען זענען דא היינט ערהאלטען געווארען אז די אמעריקאנער פראכט שיף טשעמאנג איז געזונקען געווארען פון א דייטשער סובמארין.

די מאנשאפט וועלכע בעשטעהט פון 35 האט געלאנדעט אין וואלענציא און איז געבראכט געווארען פון דער שפאנישער שיף גינער.

די טשעמאנג איז לויט די בעריכטען געזונקען געווארען ארום קאבא דעגאטא.

ווי די געראטעטע מאטראזען גיבען איבער האט די דייטשע סובמארין געפאדערט פונ'ם קאפיטאן ער זאל ארונטערלאזען דעם אמעריקאנער פלאג פון דער מאסט. דער קאפיטאן האט זיך אבער דערפון ענטזאגט און די סובמארין האט די שיף געזונקען ווען דער אמעריקאנער פלאג איז אויפ'ן מאסט געווען.

די סובמארין האט דאן בעגלייט די רעטונגס שיפלאך ביז 5 מייל פון די וואלענציא ברעגען און אז עס איז געווארען טאג איז די סובמארין פערשוואונדען.

די געזונקענע שיף איז געווען פון 2615 טאן און האט בעלאנגט צו דער יוניאן דריידאק קאמפאניע אין באפאלא.

די שיף איז אבגעפאהרען פון ניו־יארק דעם 8־טען פון דיעזען מאנאט און האט געפיהרט פערשיעדענע סחורות. ווי ווייט עס איז בעוואוסט האט די שיף אויף זיך קיין אמוניציע ניט געהאט. איהר מאנשאפט איז בעשטאנען פון 35 אמעריקאנער מאטראזען.

אויב עס זאל זיך ארויסווייזען אז די שיף איז ווירקליך געזונקען געווארען פון א דייטשער סובמארין וועט זיך וויעדער ענטוויקלען א סכסוך צווישען די פעראייניגטע שטאאטען און דייטשלאנד.

פאלעסטינא באנק וויעדער ערעפענט

(ספעציעל צום ,,אידישען זשורנאל.)

לאנדאן, נאוו. 28.

בעריכטען וועלכע זענען דא ערהאלטען געווארען מעלדען אז די ציוניסטישע באנק אין פאלעסטינא וועלכע איז צוליעב דער מלחמה געשלאסען געווארען איז צוריק ערעפענט געווארען.

און דאס ערמעגליכט פיעלע אידישע קאלאניסטען צו בעקומען געלד און אנגעהן מיט זייער ארבייט.

גרויס פייער אין גרייס האספיטאל

116 פאציענטען אין גרויס געפאהר. קיינער ניט בעשעדיגט. — קראנקע זענען געטראגען געווארען דורך די פענסטער. — שאדען בעטרעפט ארום צוויי טויזענד דאלאר.

נעכטען ארום 5.30 פריה האט אויסגעבראכען א פייער אין גרייס האספיטאל קארנער קאלעדזש און יוראן סט. אלע פאציענטען, 116 אין צאהל, צווישען וועלכע עס האט זיך געפונען 19 ערשט געבוירענע קינדער, זענען ארויסגעטראגען געווארען פון האספיטאל מיט דער גרעסטער פארזיכטיגקייט און קיין איינציגער פון די פאציענטען איז ניט בעשעדיגט געווארען אויף דאס מינדעסטע.

איינע א פרוי איז יא געשטארבען איניגע שטונדען שפעטער נאכדעם ווי זי איז געבראכט געווארען אין אן אמבולאנס צו זיך אהיים, אבער ווי די דאקטוירים ערקלערען איז אין איהר טויט ניט שולדיג דער פייער, און אויך איז איהר טויט ניט געקומען פריהער צוליעב דעם פייער.

אויף וויפיעל מען ווייסט איצט ווערט דער שאדען אנגעשאצט בלויז ארום צוויי טויזענד דאלאר, און דאס האספיטאל וועט באלד קענען צוריק בענוצט ווערען פון די קראנקע.

פייער טשיף סמיטה האט אין זיין ערקלעהרונג וועגען דעם פייער געזאגט, דאס א דאנק דער העלדישער אויפאפפערונג פון די אכט נוירסעס, וועלכע האבען זיך געפונען אין האספיטאל אין דער צייט ווען דאס פייער האט זיך אנגעפאנגען איז קיינער פון די פאציענטען ניט בעשעדיגט. לויט דעם טשיפ'ס ערקלעהרונג האט ער נאך אזא בראווקייט פון פרויען ניט געזעהען. יעדע נוירס, אין הארצען ביי זיך ציטערענדיג, האט אנגעווענדעט אלע מעגליכקייטען צו בערוהיגען די קראנקע. ספעציעל מיס פלעקער וועלכע איז געווען אויפ'ן לעצטען שטאק וואו עס האבען זיך געפונען די ערשט־געבארענע קינדער, און וועלכע האבען געהאט דאס גליק צו זיין די ערשטע ארומגערינגעלט צו ווערען פון א געדיכטען שווארצען רויך, האט איינע אליין צונויפגעקליבען די אלע 19 ,,בייביס" און געמאכט באנדעלס צו דריי קינדער אין יעדען באנדעל, און מיט דער גרעסטער גענויעטקייט און פארזיכטיגקייט איבערגעגעבען יעדעס באנדעל צו די פייערלייט דורך די פייער עסקייפס.

א גרויסען חלק האט אויך געהאט אין דעם וואס קיינער איז ניט בעשעדיגט געווארען די רוהיגע האלטונג און איבערגעבענהייט פון מיס ווילסאן די נאכט סופעראינטענדענט. לויט ווי דער פייער טשיף ערקלעהרט האט ער ניט קיין אנדערען נאמען פאר אזא איבערגעבענהייט ווי נאר א ,,מוסטערהאפטע העלדישקייט".

לויט ווי דער ,,פייער דעפיוטי", ערקלעהרט איז אנגעקומען זעהר שווער די רעטונגס־ארבייט ווארום די פיוז פון דער עלעקטרישער בעלייכטונג האט גלייך אויסגעבערענט, און די פייערלייט מיט די נוירסעס האבען געמוזט אנפיהרען זייער גאנצע רעטונגס ארבייט אין דער פינסטער.

דער פייער טשיף האט אויך שטארק געלויבט די האנדלונג פונ'ם דיסטריקט טשיף סינקלעיר מיט דעם וואס ער האט ארויסגעשיקט דריי אלארמס, וועלכע האבען צוזאמען געבראכט ארום צוויי הונדערט פייער לייט צו דער סצענע.

ווען די פייער לייט זענען אנגעקומען האט דאס פייער געברענט אין קעלער וואו עס ווערען געהאלטען די פערשיעדענע גרינענציינג. עס ווערט בעהויפטעט דאס דארט האט זיך געפונען לאד פאפיער, וועלכעס האט זיך צוערשט אנגעצונדען, ווי אזוי ווייסט מען ניט. און דער פלאם פונ'ם ברענענדיגען פאפיער האט דערגרייכט דאס פלאץ וואו עס זענען געלעגען די קייטינג לייליכער וועלכעס איז אויך א גוטער ברענמאטעריאל. און דאן איז שוין ניט מעגליך געווען די פלאמען אזוי שנעל צו קאנטראלירען, ווארום די ערשטע ארבייט האט גלייך געמוזט פערווענדעט ווערען אויף צו ראטעווען די קראנקע.

טשיף סמיטה האט געשילדערט די רעטונגס ארבייט אלס איינע פון די שווערסטע זאכען וואס ער האט ווען צוגעזעהען אין זיין לעבען, מען קען זיך פארשטעלען האט דער טשיף געזאגט, ווען מען דארף ארויסטראגען קראנקע מענשען דורך די פענסטער און דאן ארונטער פון די פייער עסקייפס. און אזעלכע זענען געווען ארום נייצניג אין צאהל, און די פייערלייט האבען געהאט א טאפעלטע ארבייט; ערשטענס צו ראטעווען די קראנקע און דאן צו לעשען דעם פייער. נאך א גליק וואס עס האבען זיך געפונען אזא גרויסע צאהל פייערלייט אויפ'ן פלאץ און דאס האט מעגליך געמאכט אז די ארבייט איז צוגעגאנגען מיט אזא פינקטליכקייט, און שנעליגקייט.

גלייך נאך דעם ווי די פייער אלארמס זענען ארויסגעשיקט געווארען איז אויך טעלעפאנירט געווארען צו די פערשיעדענע האספיטאלס אין שטאדט, און באלד זענען זיך צונויפגעקומען אן אונגעהויער גרויסע צאהל מיט אויטאמאביל־אמבולאנסען, און אויך אלע שכנים פון דער געגענד וועלכע האבען אייגענע אמבולאנסען זענען געקומען צופאהרען אויפ'ן פלאץ, און אלע קראנקע וועלכע זענען צוערשט ארויסגעטראגען געווארען אין דענטאל קאלעדזש וואס געפינט זיך אנטקעגען דעם האספיטאל זענען אבגעפיהרט געווארען אין אנדערע האספיטעלער, אדער אזעלכע וועלכע זענען געווען געזונט גענוג, און האבען געוואלט געהען אהיים, זענען אבגעפיהרט געווארען צו זיך אהיים.

דיסטריקט טשיף קארבעט האט ערקלעהרט אז די גאנצע געביידע איז געווען אנגעפילט מיט א געדיכטען שווארצען רויך, ווייל דאס פייער איז געקומען פון א גרויסען בארג מיט פאפיער, און דערפאר איז די גאנצע געביידע איצט שווארץ און וועט מוזען אין גאנצען ווערען איבערגעפאסטערט. דער טשיף דערצעהלט אויך ווי אזוי די פייערלייט האבען שווער געארבייט ווען זיי האבען געדארפט ארונטערטראגען א דריי הונדערט פונטיגע פרוי מיט לייטערס פון די אויבערשטע פלארס, און עס האבען זיך געמוזט בעטייליגען א סך פייערלייט ביז מען האט זי ארויסגעטראגען אין אמבולאנס און זי איז אבגעפיהרט געווארען אין א האספיטאל.

קיין גענויע צאהל פון די פאציענטען וויפיעל עס זענען אבגעפיהרט געווארען אין די האספיטעלער ווייסט מען ניט, ווייל א סך זענען גענומען געווארען אהיים אבער די האספיטאל בעאמטע ערקלעהרען אז עס האבען זיך געפונען ארום אין 116 פאציענטען חוץ 19 ערשט־געבוירענע קינדער.

מענער שניידער פון טאראנטא מאכען שנעלע פארשריט

היינט מיטוואך אבענד ביים ספעשעל מיטינג פון דער יוניאן אין 194 ספעדיינע עוו. וועט דער נייער ארגאנייזער ה. וויינבערג אדרעסירען די פערזאמעלטע און בעריכטען וועגען די עטליכע שעפער וואס האבען זיך שוין אנגעשלאסען אין דער יוניאן.

מיינערס קעהרען זיך צוריק צו דער ארבייט

אטאווא, נאוו. 28.

דער קאנפערענץ צווישען די פערטרעטער פון די מיינערס פון דיסטריקט נומער 18 פון אלבערטא און בריטיש קאלאמביא און דעם ארבייטס מיניסטער האט ארויסגעגעבען אן ערקלעהרונג אז דער סטרייק האלט ביי אן ענדע און די ארבייטער וועלען באלד זיך צוריקקעהרען צו דער ארבייט.

די בעדינגונגען זענען פאלגענדע. די בעלי בתים גיבען צו אז די ארבייטער האבען א רעכט צו פערלאנגען א העכערונג אין די שכירות, נאר די פראגע איז וויפיעל זענען זיי בערעכטיגט צו קריגען. און אויף דעם פערלאנגען זיי זאל אויסגעקליבען ווערען א אונטערזוכונגס קאמיסיע, וועלכע וועט ראטהען בעשטימען דעם פרייז. די ארבייטער פיהרער האבען ערקלעהרט אז זיי וועלען רעקאמענדירען די ארבייטער איינצוגעהען אויף אזא בעדינג און זיך גלייך אומקעהרען צו דער ארבייט און זיך פערלאזען אויף דער אונטערזוכונגס קאמיסיע.

דייטשלאנד איז בערייט צו נעהמען אויף זיך די שולד

בערלין, נאוו. 28.

דא איז היינט פערעפענטליכט געווארען דער ענטפער פון דייטשלאנד צו אמעריקא וועגען דער זינקונג פון דער פראכט שיף מארינא.

דייטשלאנד האט געענטפערט אז ביז יעצט איז איהר ניט געלונגען אויסצופארשען ווי אזוי די שיף איז געזונקען געווארען זי בעט ביי אמעריקא דעריבער מעהר צייט דאס פעסטצושטעלען און אין דער זעלבער צייט פערזיכערט דייטשלאנד אז זי איז בערייט צו נעהמען אויף זיך די פעראנטווארטליכקייט פון אזא טהאט, אויב עס וועט זיך ארויסווייזען אז א סובמארין האט די שיף געזונקען.

די ''מארינא'' איז געזונקען געווארען דעם 28־טען אקטאבער אין דער זעלבער צייט וואס ''אראביק'' איז געזונקען געווארען.

א פייער אין דער באנד סטריט שוהל

א פייער האט נעכטען בייטאג אויסגעבראכען אין דער באנד סטריט שוהל 115 באנד סטריט.

דער פייער האט זיך אנגעפאנגען פון פארניס און האט זיך שנעל פערשפרייט איבער'ן שוהל. דער שאדען איז אבער א קליינער, ווייל די פייער לייט זענען געקומען אין צייט און האבען דעם פייער איינגעלאשען. דער שאדען ווערט גערעכענט ארום 100 דאלאר. צום ארון קודש האט דער פייער ניט דערגרייכט.

מר. ה. וויינבערג
פרעזידענט פון'ם 'אידישען זשורנאל''
שיקט
געלד קיין רוססלאנד
לויט'ן טאגעס קורס
מיר שיקען אויך טעלעגראפיש.
געלד געשיקט נאך אלע טהיילען פון : דער וועלט. :

ליעבע, האס און ראכע

און אינטערעסאנטער [און] שפאנענדער ראמאן

בעארבייט פון ל.־ס.־ד.

(314-טע פארטזעצונג)

— איהם איז דאס אויך גאר ניט איינגעפאלען, דאס איך קען זיך פון די קייטען ווידער בעפרייען! יעצט קען איך זיך ווידער צו דער ארבייט נעהמען און יעצט וועל איך שוין זעהען, איך זאל ניט איבער ראשט ווערען! —

אבער אויך מארגען האט זא וואס פאסירט, דאס טרענק האט געמוזט פארלויפיג דעם פלאן צו אנטלויפען אויפצוגעבען און אין דער טהאט האט טרענק אכט צעהן מאנאטען מיט דער האנד ניט א ריהר געטהאן אום זיך מיט גוואלד דיא פרייהייט צו פערשאפען.

אין דער שטונדע ווען מען פלעגט זיין צעלע רעווידירען, איז דער פלאץ מאיאר ערשינען און נאך איהם דער קאמענדאנט פון פעסטונג, אבערסט לייטענאנט פאן רייכמאן און דער יעצטיגער גאווערנאר, דער קראנפרינץ פאן העסען קאסעל, דער ווייטערדיגער פלוכט פערזוך פון דעם געפאנגענעם האט ברוקהויזען געמעלדעט און דער גאווערנאר איז אליין געקומען, אום טרענקען צו בעטען, ער זאל זיין פלאן אויפגעבען.

— איך גיעב אייך מיין ווארט, טרענק דאס איך וועל זיינע מאיעסטעט דעם קעניג פאר אייך אום גנאדע בעטען, האט דער פרינץ געזאגט. זייט זיכער, דאס איהר האט נאך מעהר פריינד ווי איהר ווייסט עס אליין, און איך ווייס, דאס מען האט אייך אין הויף פון וויען נאך אייך ניט פערגעסען.

ניט אלזא אויף אייער פלאן, זיך דיא פרייהייט מיט גוואלד צו פערשאפען און נאכדעם אין געפאהר צו זיין, פיליכט וועט עס שוין לאנג ניט דויערען און די טיהרען פון אייער געפענגניס וועלען זיך אליין פאר אייך עפענען.

אזוי פריינדליך האט נאך צו איהם דיא לאנגע צייט קיינער ניט גערעדט און אזוי האבען די רעד זייער איינדרוק אויף דעם אינגליקליכען ניט פערפעהלט. און אז דער גאווערנאר איז יעצט צו איהם צוגעטרעטען און האט איהם די האנד דייבענדיג געזאגט:

— הערט אייס די רעד פון א מאן, וועלכער מיינט עס גוט מיט אייך, ליעבער טרענק און וועלכער וועט אלעס טהאן, אום אייער לאגע צו פערבעסערען. פערשפרעכט מיר אזעלכע אונטערנעהמונגען ווייטער ניט צו מאכען און איך וועל אלעס וואס אין מיינע קרעפטען שטעהט אנווענדען, אום דעם קעניג צו אייער גונסטען צו בעטען — האט טרענק די האנד גענעבען און האט געענטפערט:

— יא, גנעדיגסטער הערר — איך פערשרעך עס אייך, איך זאג עס אייך צו דאס אזוי לאנג ווי איהר וועט גאווערנאר פון מאגדענבורג זיין, וועל איך קיין פלוכט זיך אונטערנעהמען!

דאס דער גאווערנאר האט עס ערנסט מיט טרענקען געמיינט, האט עס טרענק גלייך ערפאהרען, נאך אין דערזעלבער שטונדע האט ער בעפאהלען מען זאל פון דעם געפאנגענעם דעם אייזערנעם רייף פון האלז ארונטערנעהמען, דער צוגעמאכטער פענסטער זאל געעפענט ווערען. דיא אינוועניגסטע טהירען זאלען צווי שטונדען אין טאג אפען בלייבען און אויסער דעם האט ער א קליינעם אייזערנעם אויווען בעקומען, וואס ער האט זיך אליין געקענט הייצען, דאן האט ער אויך בעסערע ניט אזעלכע גראבע העמדער בעקומען און שליעסליך אויך א בוך מיט ווייסע פאפיער.

טרענק האט זיך, אום די צייט צו פערטרייבען ווידער צום גראווירען די ציינענע בעכער גענומען, און אזוי ווי דיעזע בעכער זיינען דורך די קונסטפאלע צייכנונגען א נאכפרעגענדער ארטיקעל געווארען, איז ער אויף דעם געדאנק געקומען [illegible] זיין שיקזאל און דיעזען דורך דיעזע בעכער דער וועלט מיטצוטהיילען, און ניט נור דער וועלט — אין איינציגע וועמען זיינע געדאנקען האבען געהערט, נאך וועלכער זיין הארץ האט אזוי געבענקט — אויך אמאליען האט ער דורך דיעזע בעכער פון זיך געקאנט לאזען הערען.

און בעגייסטערט פון דיעזען איינפאל האט ער זיך גלייך צו דער ארבייט גענומען.

דער נויטה געשריי פון קערקער

פון דער צייט וואס אמאליע איז פון מאגדעבורג צוריק געקומען איז זי דיא מעהרסטע צייט קראנק געווען און האט זיך פון דער אויסען וועלט אין גאנצען צוריק געצויגען.

קיינער האט אזוי פיעל ניט געוואוסט, וויפיעל די פרינצעסין ליידעט ווי דיא טריי איבערגעגעבענע פריינדין כריסטינע פאן האאק.

כריסטינע האט עס אויף זיך גענומען אמאליען קיין מאל ניט צו פערלאזען. זי איז דערמיט צופריעדען. מיט א קורצע צייט צוריק האט זי א זעהר גוטע פארטיי ענטזאגט נאר צוליעב דעם, בייא דער אונגליקליכער פרינצעסין צו קענען בלייבען.

אזוי איז די פערהעלטניס אין דער לעצטער צייט צווישען כריסטינע און אמאליען נאך אינניגער געווארען, ווארום כריסטינא איז די איינציגע געווען, צו וועמען אמאליע האט פון איהר קומער א ווארט געקענט אויסרעדען.

דאס פערהעלטניס צווישען אמאליע און דעם קעניג איז דורכאויס ניט פריינדליכער געווארען. זיי האבען זיך נאר זעלטען געזעהען און דאן האט איהר שטימע ווען זי האט צו איהר קעניגליכען ברודער גערעדט אזוי שארף, אזוי קאלט געקלונגען און איהרע אויגען האבען דאן פאסט מיט שנאה אויפגעבליצט — ער איז דאך דער איינציגער געווען, וועלכער האט איהר מיט דעם געליעבטען אזוי אונגליקליך געמאכט.

פלעניטץ איז דער איינציגער געווען, וועמען די פרינצעסין האט אמאל ביי זיך געזעהען, ניט ווייל זי האט איהם געוואלט זעהען, זאנדערען ווייל ער פלעגט איהר מאנכעס מאל מיטהיילען וואס עס הערט זיך אין מאגדענבורג.

איין מאל ווען די פרינצעסין האט אין א בוך געלעזען, האט מען שטיל אין טיהר אנגעקלאפט און גלייך נאכדעם האט דיא קאמערפרוי וואס איז אריינגעקומען, געמעלדעט, דאס איין מאן איז געקומען, וועלכען פלעניטץ האט געשיקט, און בעט די ערלויבניס אייער קעניגליכע האהייט זאכען צו צייגען, איבער וועלכע איהר האט שוין אמאל מיט דעם אבער קאמערהער געשפראכען.

— פיהרט איהם אריין! האט זי געענטפערט און באלד נאכדעם איז א הויבער בלאסער פרעמדער מאן איבערן שוועל אריבערגעטראטען וועלכער האט א קליין קעסטעלע אונטערן ארם געטראגען.

— איך בעט אייער קעניגליכע האהייט אום פערצייהונג, איך בין יעצט ביי דעם הערר באראן פאן פלעניטץ געווען און האב איהם מעהרערע קונסט זאכען געצייגט, דער הערר באראן האט זיי בעקוקט און האט מיר געזאגט איך זאל צו אייך געהן ווייל איהר האט דעם וואונש אויסגעשפראכען אזעלכע קונסט זאכען ווי איך פיהר מיט זיך צו זעהען!

— צייגט מיר נור! האט זי זיך צווינגענדיג רוהיג צו זיין געזאגט.

דער פרעמדער האט נאך א טיעפע פערביינונג זיין קעסטעלע אויף א זייטען טיש אויסגעשטעלט, האט עס געעפענט און האט פערשיעדענע געגענשטענדע ארויס גענומען.

אמאליעס געזיכט האט אן אונצופריעדענע מינע אויסגעדריקט ווען דער פרעמדער האט מעהרערע געגענשטענדע ארויס גענומען קונסטפאל געשניצטע בעכער פראכטפאלע זעלטענע שפיצען און נאך אזעלכע זאכען — זי האט עטוואס אנדערש ערווארטעט צו זעהען!

אינדעם האט זי אן איינפאכען ציננענעם בעכער דערזעהען, האסטיג האט זי איהם איז האנד גענומען און איז דערמיט שנעל צום פענסטער צוגעטראטען.

— זאגט מיר — פון וואנען האט איהר דיעזען בעכער?

א זעלטזאמער שמייכעל איז איבער דאס געזיכט פון דעם פרעמדען איבערגעפלויגען.

— אין מאגדענבורג, קעניגליכע האהייט. דיעזער בעכער איז א זעלטענהייט! ער איז פון א געפאנגענעם אין פעסטונג געקריצט געווארען, וועלכער ווי מען האט מיר געזאגט שמאכט דארט אין אן אונטעראירדישע צעלע און בעשעפטיגט זיך דארט מיט אזעלכע ארבייט.

— איך ווייס, איך ווייס, האט דיא פרינצעסין אטהעמלאז געשטאמעלט, רעדט ווייטער — וואס האט מען אייך נאך פון דעם געפאנגענעם ערצעהלט?

דער פרעמדער האט זיך ארום געקוקט און זיין געזיכט האט פלוצלונג א גאנץ אנדער אויסדרוק אנגענומען, ער האט דיא אונטערווארפענדע מינע אראבגעווארפען און מיט א שוואכער אויפרעגונג אויף זיין געזיכט האט ער זיך האסטיג צו דער פרינצעסין מיט דער פראגע געווענדעט:

— קעניגליכע האהייט — זיינען מיר דא אליין?

— יא, יא, רעדט — א גאט, איהר ברענגט מיר א נאכריכט פון טרענק?

— יא, קעניגליכע האהייט, איך קום דירעקט פון מאגדענבורג! דיעזען בריעף זאל איך אייך געבען און דיעזער בעכער — איז אויך דירעקט פאר אייך בעשטימט. מען האט עס מיר דורך איין אפיציר פון פעסטונג צוגעשיקט, און פון דיעזען האב איך דעם אויפטראג ערהאלטען גלייך נאך בערלין צו פאהרען און דורך דעם באראן פעלניטץ זיך ביי אייך איין אודיענץ צו פערשאפען!

— מיין גאט, מיין גאט — דעם בריעף!

אמאליע האט דעם בריעף שנעל אין טאש אריינגעלעגט.

— שטיל, שטיל, קיין ווארט ווייטער! מען קוקט, מיר מוזען פון עטוואס אנדערש רעדען זאל איך אייך אן ענטפער געבען?

— ניין, קעניגליכע האהייט, דער אפיציר האט מיר דערפון גאר ניט געזאגט.

— גוט, האט די פרינצעסין געמורמעלט אין דיעזען אויגענבליק האט זיך די טהיר געעפענט און די קאמער פרייליין פאן לוטצאוו איז אריינגעקומען.

— וואס קאסט דער בעכער?

— צעהן דוקאטען, קעניגליכע האהייט!

— דא איז געלד האט די פרינצעסין איהם דערלאנגענדיג דאס געלד געזאגט.

(פארטזעצונג פאלגט.)

אברהם קאהען
בארריסטער
נאטארי פאבליק
קאמישיאנער פיר נעהמען
אפידייוויטס
Office, Sun Life Building
60 VICTORIA STREET
Main 2684
Residence, 7 Salem Ave. JUNCTION 1545

דר. מ. קייטס
דענטיסט
218½ קווין סטריט וועסט
קארנער קווין און מעקאל סטריט
DR. M. KATES, Dentist
218½ Queen St. West
Phone Main 1979

ארבייטער פערלאנגט

פערלאנגט עקספיריענס אפרייטארס צו וויסט און טשילדרען דרעסעס. פרעגען 620 קווין סט. וועסט אין דער דריי גודס סטאר.

8980—12—1)

פערלאנגט איין סופריטענדין וועלכע קען ריידען ענגליש פאר די אידישע קינדער היים, גוט בעצאהלט. פרעגען מרס. סמיט 124 סאנטראז סטריט.

985—12—5

פערלאנגט א עקספיריענס שניידער ביי קאסטומער ארבייט. פרעגען 298 יאנג סטריט.

8961—11—29

„אויף שמחות און אונטערהאלטונגען“

פאר די מלחמה קרבנות.

אויף איין ברית ביי בעני דרעסלער 119 עגנעס סטריט איז געקאלעקטעט געווארען פאר די מלחמה ליידענדע $3.65. א. סטיצער האט בעצאהלט $1.00 פאר אוועקטראגען די געלד צום טרעזשורער מר ה. וויינבערג, פרעזידענט פון „אידישען זשורנאל“.

3259)

קאלעקטעט אויף דער חתונה פון מיס טילי וויינגארטען צו מר. דזש. זוסמאן פון ארטהור אנטעריא $12.00. פאר די מלחמה ליידענדע.

3260)

אויף א ברית ביי מר. און מרס. זאק 51 פאלמערסטאן עוו. איז קאלעקטעט געווארען 15 דאלאר פאר די מלחמה ליידענדע דורך מר. גאפטאלין.

איבערגעגעבען געווארען די געלד אין „אידישען זשורנאל“ דורך ס. סילמער.

(3262)

קאלעקטעט ביי מר. און מרס. זייט אויף דער חתונה פון זייערע קינדער אין 208 בעריא סט. $6.59 פאר די מלחמה קרבנות. די געלד איז אריין געבראכט געווארען אין „זשורנאל“ דורך גדליה חייט.

(32 1)

Real Estate

צו פערענטען

בעקער-שאפ צו פערדינגען אין קווין סטריט 3 איוועגס ביליג רענד נאכפרעגען יאלקעס 379 קווין סטריט וועסט טעלעפאן עדלייד 1345

אפארטמענט פלעט צו רענטען, 5 רומס און באד, סטיש היטעט, אלע קאנוויניענס רענט 20. דאלאר 165 מיקאל סט. 2-טער פלעט. אפלאיי 224½ סימקא סט. טעלעפאן מיין 3015.

8982—12—5

צו פערענטען א סטאר אין 123 עגנעס סטריט, קארנער עליזאבעטה סט. ביליג. ווענדען זיך 125 עגנעס סט. פאן מיין 4704 רובינשטיין.

89953—12—3)

צו איבערגעבען א פלעט פון 3 רומס מיט אלע קאנוויניענס אין דער מזרחי ת"ת 299 אגוסטא עוו. פריי, מוז אבער אטענדען דעם פלייז און ארדנונג האלטען. פרעגען 416 קווין סט. וועסט מר. גרשון.

8986—12—2)

צו פערענטען א פארנישט פראנט רום. פרעגען 34 פיבי סטריט.

8949—11—29

BUSINESS CHANCES
ביזנעס קויפען און צו פערקויפען

צו פערקויפען א סטאוו אין גוטע קאנדישאנס 10 בעלוויו עוו. ביליג.

8923—11—29)

איך זוך צו קויפען א פערד אין אקשען, פרעגען גילבארד 105 פאלמערסטאן עוו.

8983—12—1)

ביליג צו פערקויפען איין גוטען בעקינג סטאף, דיינינג און קיטשען טיש און משערס. פרעגען 47 לעאנארד עוו. אדער דאנערשטאג 336 ספעדינא עוו.

987—12—1)

פערלוירען מאנטאג נאך מיטאג איין פרויען גאלדען זייגער געהענדיג אין סימקא סטריט, איטאנס, נאקסעס סטארס און קווין און יאנג סט. ביטע צו ברייננגען אין 256 סימקא סט.

8978—12—1)

כשרות דירעקטארי

פון די דריי פעראייניגטע רבנים.

דיעזער פלאץ איז אפען פאר יעדען

הענדלער פון כשרות פאר זעהר א ביליגענפרייז צו מאכען בעקאנט זיינע ביזנעס אין שטאדט.

אויב ער האט געשלאסען זיינע אבמאכונגען מיט די דריי פעראייניגטע רבנים וועלכע זוכען אכטונג צו געבען אז די הפקרות זאל ניט איינגעווארצעלט ווערען צו ווייט, דאן זאל ער זיך מעלדען אין אפיס פון זשורנאל.

פאלגענדע האבען זיך געמעלדעט ביז יעצט:

בוטשערס

בארענשטיין ווייגראוטס
30 עליזאבעט סטריט
בארענשטיין ווייגראוטס
134 עליזאבעט סטריט
מ. ראזענבערג 47 אגוסטא עווענו
אברהם דזשעקסאן
215 פארלאמענט סטריט

מענדעל איטען 311 קווין איסט

ווארשט

א. דאלגינס 442 אדעלייד סטריט

רעסטאראנען

ס. גאלדבערג 63 עליזאבעטה סטריט

זעהר וויכטיג אלע זאלען דאס וויסען

ווען עס מאכט זיך ביי אמענש א ברענען אויף דעם הארץ איז דאס א סך מאהל פון טרינקען שלעכטע טהעע, און דאס צו פערהיטען איז די בעסטע זאך צו קויפען

אויעלבוים טהעע

וועלכע איז פאזיטיף די

בעסטע טהעע

וואס איהר קענט נאר בעקומען. די גוטסקייט און ריינהייט און געשמאק פון

אויעלבוים'ס טהעע

האט קיין גלייכען, און עס וועט אייך ניט ברענגען דאס הארץ און וועט האלטען אייער מאגען אין ארדנונג. נאר היט אייך פיר נאך געמאכטע. זעהט אז דער נאמען אוילבוים זאל זיין אויף יעדען פעקעדזש אין אלע קארנערס.

צו בעקומען אין אלע אנשטענדיגע אידישע גראסעריעס. קאנטרי ארדערס ווערען פינקטליך אטענדעט.

OELBAUM TEA Co.
15 Grange Ave. Toronto Ont
Phone College 3919

קאנטאר וולאדאווסקי

רופט מיך און איבערצייגט אייך. קאנטרי לייט קענען מיך אויך אנגאזשירען פאר שמחות. מיין וואהנונג איז 62 בראנזוויק עוועניו, און מיין פאן נומער איז 1076 קאלעדזש.

פיר ארימע אומזיסט.

ווי דער זשורנאל בעלייכט דורך זיינע פערשיעדענע אדווערטייזינג קאלומס. אלערהאנד געשעפטען און פראפעסיאנען:

פערלאנגט אדווערטייזינג
קלאסיפיצירטע אדווערטייזינג
רידערס
אלגעמיינע אדווערטייזינג
דיספלעי אדווערטייזינג
קלאסיפייד דירעקטארי אדווערטייזינג

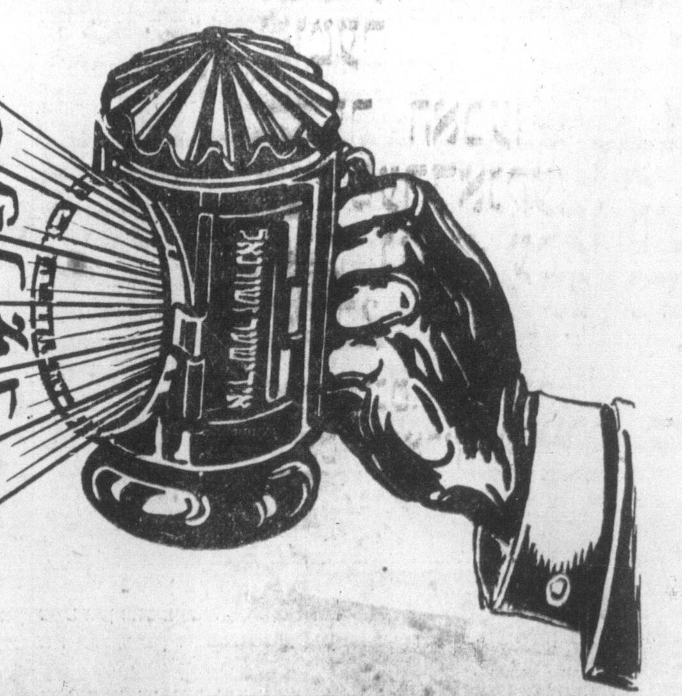

קלאסיפיצירטע אדווערטייזמענטס:

ארבייט געזוכט
ארבייטער פערלאנגט
הייזער צו פערענטען
הייזער צו קויפען
הייזער צו פערקויפען
ביזנעס צו קויפען
ביזנעס צו פערקויפען

1	סענט א ווארט טעגליך.
2	סענט א ווארט 3 טעג.
4	סענט א ווארט 6 טעג.

מינימום 15 ווערטער אן אדווערטייזמענט.

די נשמה פון ביזנעס איז אדווערטייזינג—

ווען איהר אדווערטייזט אייער נאמען און דעם נאמען פון אייער פירמע אין דעם „אידישען זשורנאל“, גרייכט איהר טויזענדער מענשען און איהר רעדט צו אלע. אדווערטייזט איהר אבער ניט, ווייסט פון אייך קיינער ניט איהר ווערט פערגעסען! איהר טהוט וויניג ביזנעס און קענט ניט ערווארטען קיין ערפאלג.

ביזנעס ניט קיין אדווערטייזט איז טויט

שטארבט זשע ניט פאר דער צייט, נור שיקט גלייך אריין אייער אנפראגע וועגען אונזערע פרייזען פאר אדווערטייזינג. אדער טעלעפאנירט און אונזער פערטרעטער וועט אייך ברענגען אלע אינפארמיישאנס.

אונזער טעלעפאן נומער איז: עדלייד 3967

251־253 קווין סטריט וועסט

דארטען האט איין פרוי עטליכע מענער

—):(—

שדכנים, נדן, רעווערענדס — מסדרי קדושין, טענץ און גילדערנע יויך זיינען דער געוועהנליכער חתונה־דרומעל ניט נור ביי אונז, די ציוויליזירטע מענשען, זאנ־דערען אויך ביי די כינעזישע שבטים, אין דעם וויטען טיבעט אין טיעפען אזיען.

כאטש אין טיבעט קען ניט אריינקו־מען קיין פוס פון א ציוויליזירטען מענ־שען, פונדעסטוועגען זיינען דארטען אויך דא שדכנים־ליגנער, וואס פיהרען צוזאמען א וואנד מיט א וואנד, גאר אזוי ווי ביי אונז.

דארטען דינגט מען זיך אויף וועגען די נדן, און א טאטע, וואס וויל שפיעלען א בעל הבית'ישע ראלע, מוז זיך שניידען ביז'ן ביין און צוזאמען שווינדלען פאר זיין טאכטער נדן, אויב ער וויל טהאן א בעל הבית'ישען שדוך.

און פרעמדע מחותנים זיינען דארטען אויך דא גרוב, וואס קומען עסען און טרינקען, כאטש קיינער האט זיי גאר ניט געבעטען, אין דעם פרט איז אין טיבעט ניט ערגער ווי אויף די חתונות אין אונזערע אייגענע האלם.

און דער טומעל, און דער ליארם און די טענץ מיט די חתונה הוצאות מיט בכל אשר לבל, זיינען אין יעצט פערוואלדעטען האלב כינעזישען לאנד פונקט ווי ביי אונז, כאטש מיר האבען זיי דאס ניט געלערענט.

אבער נאך אלעמען איז דאס פערהייראטהע לעבען אין טיבעט ווייט, משונה־דיג ווייט פון אונזערען.

דארטען איז א מיידעל פון 12 יאהר שוין א פערזעסענע, און די עלטערען קריגען דורך איהר פערקירצטע יאהרען, ווארום די ריכטיגע צייט, ווען א מיידעל נעהמט דארטען צו דער חופה איז פון 9 ביז 11 יאהר און א „סוויט סיקסטין" הייסט זי צו 8 און זאגאר צו 7 יאהר.

אבער ניט דאס איז דער עיקר. דאס מערקווירדיגסטע אין טיבעט איז, וואס יעדער איינציגער איז פריי חתונה צו האבען נאך זיין געשמאק, ווייל א מאן האבען נו איין פלוגית'טע איז רעכט; ווייל ער נעהמען עטליכע ווייבער און זיך איינשאפען א טערקישען גן עדן איז אויך רעכט און ניט אפילו דאס, נור ווען עטליכע מענער בעגנוגען זיך מיט איין ווייב, רעדט זיי אויך קיינער קיין ווארט, ווייל דארטען איז די פיעל מענעריי אדער ווי מען רופט עס פאליאנדריע א גאנץ געוועהנליכע זאך.

א מאן פון א גאנץ יאהר האט געוועהנליך חתונה מיט איינער, ווארום אפילו אין טיבעט קומט אויך אן מיט גרויסע צרות צו סופארטען א ווייב און נאכקומען איהר מארע.

דערפאר פערגינט זיך א רייכער זיך איינצושאפען א הארעם. ער הייראט טאקע גאר מיט איינע, אבער ער נעהמט אריין צו זיך די ווייב'ס שוועסטער, איהרע פלימעניצעס, איהרע קוזינעס און אלע מיידלאך פון איהר פאמיליע, אזוי פיעל וויפיעל זיין פערמעגען ערלויבט איהם, זיי ווערען זיינע פלגשים און כאטש זיי זיינען צו איהם ניט צוגעבונדען מיט קיין געזעץ און קענען חתונה האבען מיט וועמען זיי ווילען, פאסירט דאס זעהר זעלטען.

דער „שכל הישר" פון די טיבעטאנער טראגט אויס אז ווען א מאן הייראט מיט די עלטערע שוועסטער, דאן ווערט ער אויך דער מאן פון די אינגערע שוועסטער, ווארום די אינגערע מוזען דאך פאלגען די עלטערע.

מיט דעם זעלבען שכל הישר מאכען עטליכע מענער שותפות מיט איין ווייב.

זיי קענען זיך ניט פארשטעלען אנדערש, נור אז ווען א ברודער האט חתונה, דאן ווערט זיין פרוי אויך די ווייב פון אלע איבעריגע ברידער, ווארום וואס קען זיין נאטירליכער ווי די אמת'ע ברידערליכע פריינדשאפט צו האבען אלע צוזאמען איין פרוי און האבען אויף איהר גלייכע רעכטע?

דערפאר זיינען אויך די דערוואקסענע זיהן שותפים צוזאמען מיט זייער פאטער אויף זיין פרוי. אין דיזען מיש־מאש פון פערהייראטען לעבען איז אבער דא א געזעץ, אז די קינדער, וואס ווערען געבארען, געהערען אלע מאל צום ערשטען מאן מיט וועלכען די פרוי האט געהייראט דורך חופה וקדושין. די איבעריגע אלע מענער פון איין ווייב זיינען נור קעבס מענער, אזוי ווי אנדערע מענער פערגינען זיך צו האבען קעבס־ווייבער.

ניט פון וואוילטאג האבען די טיבעטאנער איינגעפיהרט אזא הפקר לעבען, נור ווייל זיי ווילען פערהיטען, אז די בעפעלקערונג זאל ניט וואקסען. דאס לאנד איז אויסגעזויגען און ארעם. זי קען נור ערנעהרען א קליינע צאהל מענשען, דערפאר איז אנטשטאנען וואס ביי די ציוויליזירטע פעלקער זוכט מען מיט אלע מיטלען צו פערוועהרען איין ארעמאן צו הייראטען ווילען זיי אין טיבעט זיין געדעכט צו אלעמען אין זיי דערלאזען פיעל־ווייבעריי און פיעל־מענעריי.

אויף דעם אופן פערמעהרט זיך די בעפעלקערונג זעהר לאנגזאם און אויסער דעם בלייבט דער פערמעגען שטענדיג אין דער זעלבער פאמיליע.

פונדעסטוועגען דארף מען ניט גלויבען, אז די טיבעטאנער זיינען שוין גאר אויסגעלאסען. עס זיינען ביי זיך אויך דא גט'ן און א מאן קען ניט דיר ניט, מיר ניט — ארויסטרייבען זיין ווייב. ער מוז איהר געבען גט. און די עפענטליכע מיינונג פסק'ענט, אויב ער מעג איהר גט'ען. און אז ער גט איהר יא, מוז ער איהר אוועקגעבען איהר גאנצען נדן, וואס זי האט איהם אריינגעבראכט, צוזאמען מיט דער כתובה, אויב זי אליין ווארפט איהם אוועק, קומט איהר גארנישט.

דער זיבעטער געבאט איז ביי זיי אויך דא, ווען א פרוי ווערט פאלש איהר מאן, מעג ער איהר ארויסיאגען אהן די נדן און אהן די כתובה און אז א מאן פערפיהרט א צווייטענס ווייב, לעקט ער אויך ניט קיין האניג פון דער געליעבטער'ס מאן. אייפערזוכט און נקמה זיינען דארטען בעקאנט ניט ווייניגער ווי ביי אונז נאך אלעמען, זאגען די טיבעטאנער, אז זיי פיהרען דעם גליקליכסטען פאמיליען לעבען.

הודעה מהרב מאיר צבי [illegible] 108 באלדווין טעלעפאן קאלעדזש 6903.

איהר געפינט מיך צו יעדער צייט אין הויז צו ענטפערען אלע רבנישע ענינים דהיינו שאלות, דין תורות, עצות, מובוח בין איש לאיש, אויך צו סעטלען אלערליי פראבלעמס ביטווין מאן און פרוי נאכ'ן אידישען דין און אויף סדרי קדושין. ווארום זאלט איהר אין אזא שלעכטער צייט אוועק שפענדען אומזיסטע געלד אויף אלערליי נארישקייטען, ווען איהר קענט בעקומען חופה וקדושין ביי מיר אין הויז מיט די בעסטע צופרידענהייט, אפילו מערידזש לייסענס וועל איך אייך פערזארגען. גאט וועט אייך געבען א גוטען מזל אין מיין הויז.

קומט אין הויז, אדער טעלעפאנירט אויף דעם אויבענדערמאהנטען אדרעס.

מר. דייוויס
פון 167 עגנעס סטריט

ווינשט בעקאנט צו מאכען, דאס איך מאך באיעס סוטס און גוירלס קויטס האלסייל און ריטייל קומט און איבערציינט אייך

חזן מאנאוויץ
מוהל ומסדר קדושין

אלע זיינען שוין איבערציינט אז ער איז א קינסטלער, א מוהל, און מסדר קדושין. רופט איהם און איבערציינט זיך. אדרעס 233 בעווערלי סט. טעלעפאן קאלעדזש 2033.

מעקלאוד וויילבייסיקלס פירקעש
ר. דז. מעקלאוד
181 קינג סט. ו. פאן אד. 1582

TERDIMAN'S
כשר וואורשט פעקטארי

איהר בעקומט ביי אונז אימער די געשמאקסטע, פרישסטע און בעסטע באסטורמעס, וואורשט, פאלאמא, פאסטראמא, צונגען און אלע סארט פליישען און פיש.

פערלאנגט איבעראל טערדימאן'ס כשר פאסטראמע מיט'ן רויטען לייבעל.

266 פארלאמענט סטריט
טעלעפאן מיין 909
אורדערס דעליווערט איבעראל.

שניידער־העמסטיטשערס און פריוואטע קאסטומערס אויפמערקזאם.
די נאוועלטי עמבראידערי קא.
191 אדעלייד סטריט וועסט, טעלעפאן אדעלייד 2087
נעהמט אן ארדערס פאר פערשיעדענע עמבראידערי ארבייט צו מעסיגע פרייזען.

אויב איהר ווילט שפארען געלד אין דער יעצטיגער מלחמה צייט?
שיקט אייערע אלטע קליידער
— צו —
ל. וואייט און סאנס
270 קווין סטריט וועסט
די בעסטע אידישע קליינערס, פארבערס, פרעסערס און ריפיירערס און מיר וועלען מאכען אייערע קליידער ווי נייע.
טעלעפאנירט עדעלייד 2015
מיר רענטען פולל דרעסס סוטס, פרינץ אלבערטס און סילק העטס פיר חתונות און בעללער.

ווענגען די פארשיעדענע פארמען פון די זעהר גוט לעבענס פערזיכערונגס פאליסעס ווענדעט זיך צו דער
The Travellers Life Assurance
Co Of Canada
Main 4314. Office 1109 C.P.R.
Building B. Seigler Manager

דר. ד. א. סיגעל
דענטיסט
קארנער סט. פעטריק סט. און ספעדיינא עוו. אפיס טעלאפאן קאלידזש 6073, הויז טעלעפאן קאלעדזש 6937

מ. גרייזמאנס
ניו־יארק כשר וואורשט סטאר און דעליקאטעסען
האלסייל און ריטייל
קאנטרי ארדערס דעליווערט. 70—72 טשעסנאט סט
פאן מיין 6203

ווילט איהר איין זינגער מאשין פאר הויז אדער שניידער נייע און סעקאנד הענד מאשינען פערקויפט צו ביליגסטע פרייזען.
L. BREITSTEIN
614 College St. Tel. Col 8531

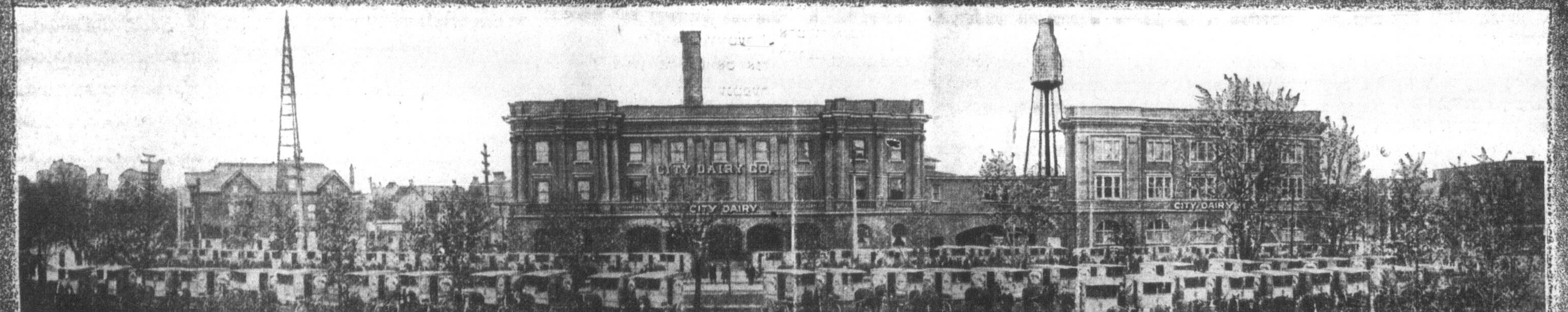

87 WAGONS (COUNT THEM) DELIVER BOTTLED MILK AND CREAM TO OVER 27,000 HOMES EVERY MORNING.

PASTEURIZING AND BOTTLING ROOM-AIRY-BEAUTIFULLY LIGHTED AND VENTILATED BY IMMENSE SKYLIGHTS, NO CONTAMINATION FROM DUST AND SMOKE FROM RAILROADS ETC.

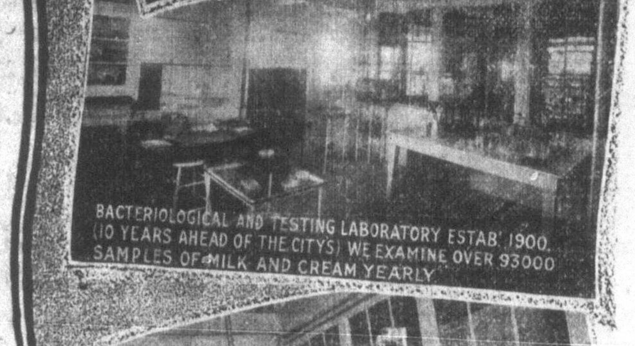

BACTERIOLOGICAL AND TESTING LABORATORY ESTAB. 1900. (10 YEARS AHEAD OF THE CITY'S) WE EXAMINE OVER 93000 SAMPLES OF MILK AND CREAM YEARLY

BABY MILK LABORATORY-ESTAB. 1913. DURING PAST YEAR WE SUPPLIED TORONTO'S BABIES WITH 146,000 BOTTLES.

LAUNDRY - 62400 PIECES LAUNDERED IN 12 MONTHS - EACH OPERATIVE GETS A CLEAN WHITE SUIT EVERY MORNING FREE OF COST

CITY DAIRY EMPLOYEES ARE DOING THEIR BIT - 68 HAVE ENLISTED. F. HILLIAR KILLED IN ACTION APR 24 1915

קוקט ניט אויף דעם וואס מילך איז
עטוואס טהייערער געווארען-מילך
איז נאך אלעם די געזונסטע שפייז

ווען איהר דענקט וועגען מילך האט
איז זינען סיטי דיירי-א וועלט בע-
ריהמטע דיירי וואו זויבערקייט איז
די מאטא און אונזער אבטהיילונג

ריינקייט און פרישקייט דאס בע-
קומט איהר אין יעדער פלאש מילך
קריעם, אדער פוטער

טויזענדער קינדער האבען זייערע
רויטע באקען צו פערדאנקען סיטי
דיירי מילך, אלע נוצען עס נוצט
איהר עס שוין אויך?

אויב ניט טהוט עס היינט. געדענקט „סיטי
דיירי" איז היינט דאס שטאלץ-ווארט

THIS PICTURE SHOWS ABOUT HALF OF OUR EMPLOYEES. FULL PAY ROLL 475 PERSONS.

ENTRANCE TO CITY DAIRY 740 ACRE FARM WHERE CERTIFIED MILK IS PRODUCED UNDER SUPERVISION OF ACADEMY OF MEDICINE TORONTO.

CITY DAIRY FARM VIEW - PART OF OUR HERD OF 241. TUBERCULIN TESTED AND NEARLY ALL PURE BRED.

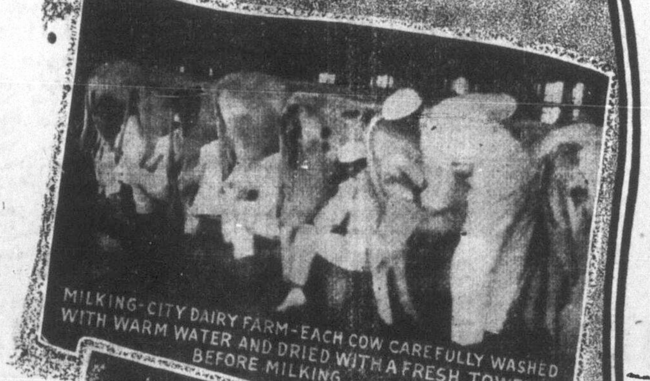

MILKING - CITY DAIRY FARM - EACH COW CAREFULLY WASHED WITH WARM WATER AND DRIED WITH A FRESH TOWEL BEFORE MILKING.

CITY DAIRY COLLECTING AND SHIPPING STATION WOODSTOCK ENABLES US TO SEND MILK TO TORONTO IN IDEAL CONDITION - ICED.

WOODSTOCK INTERIOR - EQUIPPED WITH CAN WASHING AND STERILIZING OUTFIT, ICE MACHINES ETC. CITY DAIRY CLEANLINESS OBTAINS.

THE DAILY HEBREW JOURNAL
H. WINBERG, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
PUBLISHED BY
— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —
251-253 Queen Street West Telephone Adelaide 3967
SUBSCRIPTION RATES: $3.50 PER YEAR
SINGLE COPY 1c.
Entered as Second Class Mai Matter at G.P.O. Toronto, Ontario
January 22nd, 1913
TRADES UNION LABEL COUNCIL TORONTO

בעלי טבות אבער נאר פאר פרעמדע

די נאר וואס פערענדיגטע קאנווענשאן פון דער אמעריקען פעדעריישאן אף לייבאר, האט צווישען אנדערע רעזאלוציעס, וועלכע זי האט אנגענומען ביים שליסען די קאנווענשאן, איך אנגענומען א רעזאלוציע פאר אידישע רעכט, אויסדריקענדיג דאהורך די סימפאטיע־געפיהלען פאר אן אונטערדריקט פאלק

אבער ניט נור צו אונטערדריקטע פעלקער, האט דיעזע קאנווענשאן אויסגעדריקט איהרע מיטגעפיהלען, אויך צו ארגאניזירטער ארבייט פון אנדערע לענדער האט זי בעוויזען דאס זעלבע. בעעהרענדיג דעם יאפאנעזישען דעלעגאט מיט א מתנה, אלס אנערקענונג, פון די ברידערליכע בעציהונגען וואס עקזיסטירען צווישען די ארבייטער פון ביידע לענדער.

איבערפלעכליך גענומען קען דאך עס אויסגעטייטשט ווערען אלס די סמנים פון די נייע ווינטען, וואס האבען אנגעהויבען צו בלאזען אין דיעזער גרויסער ארבייטער ארגאניזאציע, ווייל צו דער צייט ווען אפילו די סאציאליסטישע ארבייטער פון אלע לענדער, זינגען מיט די אלע פאטריאטישע ליעדער, וועלכע ווערען יעצט געזונגען אין זייערע לענדער, האט די אמעריקאנער פעדעראציע פון ארבייט פלוצלונג אנגעהויבען צו רעדען מיט א נייער שפראך. זי שטימט געגען דעם מיליטאריזם אין די שולען, נעהמט זיך אן פאר די אונטערדריקטע אידען א. ד. ג.

ביים ערשטען סך הכל אבער, וואס מען ציהט אונטער וועגען דער ארבייט פון דער קאנווענשאן, מוז אבער דיעזע גאנצע אילוזיע צופאלען. ביים ערשטען רעכנונג, וואס מען וויל זיך אבגעבען וועגען דער ארבייט פון דיעזער קערפערשאפט, מוז מען צום שלום קומען, אז אין דענענמארק עקזיסטירט נאך אלעס די זעלבע פאליסי, און אז איהרע רעדער דרעהען זיך נאך אלעס לויט דער קאנסערוואטיוו־גאמפערסטישער ריכטונג.

די זעלבע קאנווענשאן וואס האט ניט געזשאלעוועט איינשטימיג אנצונעהמען א רעזאלוציע וועגען אידישע רעכט, האט אויך ניט געקארגט אנצונעהמען איינשטימיג א בעשלוס וועגען בעגרענצען די איינוואנדערונג, די איינוואנדערונג אפילו פון יענע אידען פאר וועמען זי פאדערט רעכט.

די זעלבע ארבייטער פערטרעטער, וועלכע האבען אויסגעדריקט אנערקענונג צום יאפאנעזישען פערטרעטער, האבען פון דעסטוועגען אויך ניט געקארגט צו גוטהייסען די העצעס, וועלכע ווערען אנגעפיהרט אין קאליפארניא, געגען די כינעזיש־יאפאנעזישע ארבייטער, און די זעלבע ארבייטער פערטרעטער וועלכע פוצען זיך מיט אינטערנאציאנאלע ארבייטער סאלידאריטעט, און פאדערען דארום פריעדען, האבען פון דעסטוועגען ניט אבגעשטעלט זיך פאר א פאדערונג, וואס בעשטרעבט צו בעשאפען א געטא אין די פעראייניגטע שטאאטען פאר די דארטיגע שווארצע.

ווייל מען אינטערציהען אן אינפארטייאישען סך הכל וועלען דער ארבייט פון דיעזען אמעריקאניש־קאנאדישען ארבייטער צוזאמענפאהר, מוז מען קומען צום שלום, אז די זעלבע גוטע אלטע ווינטען בלאזען נאך דארט אין דער זעלבער ריכטונג און אז דארטען ווערט נאך אלעס געלערנט דער בבא, "אז ווען מיין הויז איז זיכער, מעגען אפילו אלע אנדערע אבברענען".

די זעלבע ענגהערציגקייט, דער זעלבער שמאלער בעגריף וועגען די ארבייטער אינטערעסען, איז היי־יאהר געוויזען צו זעהן פונקט ווי אין די פריהערדיגע יאהרען, און אייב אין מאנכע הינזיכטען האבען דיעזע פרינצען פון ארבייט גענומען אויף זיך די ראליע פון בעלי טובות, איז עס נאר בנוגע פרעמדע זאכען, ווייסענדיג אז זיי פערלירען דערביי גאר ניט דורך זייער ליבעראליזם, אין יענע פראגען אבער, אין וועלכע זיי זענען פעראינטערעסירט, האבען זיי ארויסגעוויזען דעם זעלבען קאנסערוואטיזם ווי אין די גוטע אלטע צייטען.

עס איז גענוג צו דערמאהנען זיך אין זייער בעשלוס בנוגע די אידישע שניידער ארגאניזירט אין דער אמאלגעמייטעד, צו איבערצייגען זיך, אז די אמעריקען פעדערייששאן האט קיין טריט ניט געטהאן אין א פראגרעסיווער ריכטונג.

וועט רוסלאנד פרייער?

)::(

רוסלאנדס דורכפאל אין דער יאפאנעזישער מלחמה, האט געבראכט די ערשטע הנחה פאר א קאנסטיטוציאנעל לאנד, ווען די ביוראקראטיע האט געמוזט אבטרעטען עטוואס פון איהרע רעכטען — די יעצטיגע פאסירונגען, איבערהויפט זייט די לעצטע רומענישע דורכפאלען, זענען פאר רוסלאנד דאס, וואס די יאפאן־טעג זענען געוועזען אין יאהר 1905.

אין דיעזער ליכט מוזען געשאצט ווערען די לעצטע פאסירונגען וואס קומען פאר אין רוסלאנד זייט דער רעזיגנאציע פון דעם פרעמיער בארים שטורמער.

אז רוסישע מיניסטארען אדער פרעמיערס זאלען זיך בייטען, איז אין רוסלאנד קיין נייעס ניט. אין דארטען דארף מען ניט קיינע אורזאכען, אז א פרעמיער, אדער א מיניסטער זאל מוזען רעזיגנירען, ווייל עס איז גענוג דער קלענסטער לינקער הויף־סקאנדאל, אז קעפ זאלען מוזען פאלען.

אנדערש איז אבער אינ'ם יעצטיגען מאמענט.

רוסלאנד ליידעט פון א שרעקליכען הונגער, טראץ איהרע פיעלע נאטירליכע רייכטהימער, און אין דיעזען הונגער ווערט בעשולדיגט די רעגיערונג אלס די פערורזאכערין. דערצו קומט נאך צו די אונצופריעדענהייט פון אלע פארטייען מיט דער רוסישער סטראטעגיק, וואס האט פערורזאכט אז א העלפט פון רומעניען זאל אריינפאלען אין דייטשע הענד און דיעזע אורזאכען הויבען יעצט אן בעקאנט צו ווערען, טראץ דער גאנצער שטרענגקייט פון דער צענזור.

שטורמער וועלכער איז געוועזען געגען פאלק, האט געמוזט אבטרעטען זיין פלאץ פאר דעם מעהר מעסיגען קאנסערוואטיוון טרעפאוו, וועלכער איז ניט אזוי געגען דעם פאלק. און אין דיעזען זינען זענען גערעכט די יענע אלע, וועלכע זעהען אין די לעצטע רוסישע געשעהענישען דעם אנפאנג פון א פאלקס־זיעג, — דעם זיעג פון דער דומא, דעם זיעג פון דער פאלקס־פערטרעטערשאפט איבער דער ביוראקראטיע.

אלס אן אנפאנג מעג עס בעגריסט ווערען, ווייל דאס בעדייט די האפנונג פאר א נייער פרייער רוסלאנד.

דזשעק לאנדאן דער אריגינעלסטער שרייבער אין אמעריקא

פון מ. בראון

מיט דעם טויט פון דזשעק לאנדאן, האט יעצט אמעריקא פערלארען איהר גרעסטען און ארגינעלסטען שריפטשטעלער וועלכער האט אויף א מערקווירדיגען קרעפטיגען אופן ארויסגעבראכט אין די לעבעדיגסטע פארבען דעם קאמפף און דאס שטרעבען, די ליידען און פריידען פון דער אבפאל פון דער מענשהייט מיט וועמען ער איז געקומען אין פערזענליכער בעריהרונג, אליין איבערלעבענדיג זייערע צרות, זייערע ערפאהרונגען און פערזוכענדיג אזוי ווי זיי דעם טעם פון דעם גאלינגען לעבען.

קיין אנדער אמעריקאנער נאוועליסט איז ניט געווען אזוי בעליעבט און פאפולער ביי די ברייטע מאסען ווי דזשעק לאנדאן, און פאר קיין אנדערען האבען אזוי ניט געציטערט די אמעריקאנער פלוטאקראטען און געלד זעק וויא פאר דזשעק לאנדאן, דעם סאציאליסט און רעפארמער און ליעבהאבער פון דער גרויסער, פערשטויסענער און אבגערונד געשליידערטער פון יעדען פראכטעטער ניעדעריגער מאסע.

לאנדאן איז געווען דער אבגאט פון דעם יונגען אמעריקאנער דור. דער דורכשניטליכער אמעריקאנער קאלעדזש סטודענט האט געשלונגען לאנדאנס א ווארט מיט'ן גרעסטען חשק, זיין קרעפטיגער ארט שרייבען איז געווארען דער מוסטער פון פיעלע יונגע אמעריקאנער שרייבער, וועלכע האבען אבער ניט דערגרייכט צו זיין מדרגה, פשוט דערפאר, וואס בעת זיי האבען געזוכט צו פאטאגראפירען דאס לעבען ארום זיי, האט לאנדאן געטונקען זיין פענזעל אין דעם פארברייכען לעבען און וועלכען ער האט זיך אליין געבאדען.

פאר לאנדאנען איז ניט געווען קיין טויטע וועלט. דאס לעבען פון טויטע האט איהם ניט אינטערעסירט. איהם האבען תמיד אינטערעסירט די לעבעדיגע מענשען, די גרויסע וואונדערבארע קאפריזנע נאטור. דער אפענער, רווישענדער ברוויזענדער ים מיט זיינע כוואליעס און מיט זיינע שטורעמס, די ווייטע הויכע הימלען, די אויסגעשפרייטע פעלדער, אלע האבען זיי איהם גערופען און געצויגען צו זיך מיט א מעכטיגער קראפט וועלכע ער האט ניט געקענט ווידערשטעהן.

און דערפאר זעהען מיר ווי צו 14 יאהר קען ער שוין ניט איינזיצען אויף א ארט. אין זיין ברוסט ערוואכט א מעכטיגער דורשט צו זעהען און זיך בעקענען מיט דעם פרעמדען לעבען פון א פשוט'ען פייט פיראט, וואו ער פערזוכט צום ערשטען מאל דעם טעם פון די געפאהרען. וואס קומט פון אן אונגלייכען קאמפף מיט'ן געזעץ. שפעטער ווערט ער כלומרשט אליין א וועכטער אויף א רעגיערונגס שיף צו היטען די פיראטען, מיט וועלכע ער איז פונדעסטוועגען ביינאכט א גוטער ברודער כאפט זיך אריבער צו זיי און פערברענגט מיט זיי, אזוי ווי ער וואלט געווען איינער פון זיי.

צו 17 יאהר ציהט איהם שוין צו גרעסערע אוואנטוריסטישע זאכען. זיין אידעאל איז דאמאלס צו ווערען א מאטראז אויף א גרויסער שיף ארומצופאהרען איבער אלע ים'ען און בעריהרען אלע ברעגען: א יאהר צייט איז ער א מאטראז אויף דער שיף וועלכע פאהרט ארום פאנגען ריזיגע וואל פישען. אין דיעזער צייט האט ער דורכגעלעבט שוידערליכע זאכען, וועלכע ער האט שפעטער טהיילווייז איבערגעגעבען אין זיין 'ים וואלף'.

דזשעק לאנדאן איז געבארען געווארען דעם 12־טען יאנואר 1876 אין אוקלענד, קאליפארניא. זיין פאטער איז געווען א "סיוויל וואר וועטעראן" און זיין מוטער א פיאנא טיטשערין. ווען ער האט געענדיגט די פאבליק סקוהל האט ער געמוזט אין דער וועלט און אנפאנגען א "קאמפף פארן דאזיין".

ווי לאנדאן אליין ערקלעהרט אין זיין ביאגראפיע האט ער ליעב געהאט צו לעזען, ער האט געלעזען אהן א שיעור. עס האט איהם אויך וועניג געקימערט וואס ער האט געלעזען, אזוי לאנג ווי דאס איז נור געווען א בוך וואס האט ענטהאלטען אין זיך איפערגענדע סצענעס און בילדער. אזוי האט ער צום ביישפיעל אין איין און דערזעלבער צייט געלעזען קארלייל'ס קלאסישעס ווערק "די פראנצויזישע רעוואלוציאן" און די ביליגסטע אויפרייצענדעסטע "דיים נאוועלס", און פון ביידע האט ער הנאה געהאט.

ווי ער אליין האט זיך מודה געווען, האט ער שטענדיג געחלומט פון ווערען א גרויסער שרייבער. ער האט געוואוסט אז דערצו איז נויטיג בילדונג און די קענטניס פון דער שפראך, און אין ביידע זאכען איז ער געווען בעשרענקט. דערפאר זעהען מיר ווי נאך זיין ביטערער ערפאהרונג אלס מאטראז, קעהרט ער זיך אום צוריק אין סקוהל. אין צייט פון דריי מאנאטען גרייט ער זיך צו און טרעט אריין אין דער האי סקוהל פון אוקלענד, וואו ער איז ביינאכט דער דזשעניטאר, כדי זיך צו דערהאלטען ביים לעבען און איין יאהר צייט איז ער שוין גרייט אריינצוטרעטען אין דער אוניווערזיטעט פון קאליפארניא א זאך וואס נעהמט דעם געוועהנליכען שילער גאנצע פיער יאהר צייט.

איהם איז אבער ניט בעשערט דורכציגעהן די אוניווערזיטעט איינפאך דערפאר וואס ער קען ניט אנפיהרען דעם ביטערען קאמפף מיט די אומשטענדען, וועלכע צווינגען איהם צו זוכען ארבייט. צו יענער צייט נעהמט ער זיך צו דער פעדער. ער שרייבט ערצעהלונגען, איינדריקע און ערפאהרונגען פון זיין אייגענעם לעבען, פון זיינע אייגענע קעמפפע אבער קיינער וויל ניט דרוקען דאס פראדוקט פון זיין מוח, טראטץ דעם וואס דאס איז געשריבען מיט'ן בלוט פון זיין הארצען. צו יענער צייט ווערט ער אזוי פערצווייפעלט אז ער בעשליסט ביי זיך מעהר ניט צו שרייבען און צו פערגעסען אין זיינע חלומות פון ווערען א שרייבער.

זיין אונרוהיגע אונבעפריעדיגטע נאטור פיהרט איהם דאן אוועק פון דעם שעהנעם זוניגען קאליפארניא צו דעם קאלטען טריבען ווייטען און ביז דאן וועניג בעוואוסטען קלאנדייק. צו יענער צייט האט עס געקאכט מיט די גאלדענע אוצרות פון דעם פערפרוירענעם קלאנדייק און לאנדאן איז אנגעשטעקט געווארען פון דעם גאלד פיבער. ער איז אוועק קיין קלאנדייק וואו ער האט אומזיסט געזוכט גאלד. קיין גאלד האט ער ניט געפונען, דערפאר אבער האט ער דארט געפונען אן אוצר פון ערפאהרונגען, וועלכע ער האט שפעטער איבערגעגעבען אין זיין מייסטערהאפטע שילדערונג "דהי קאל אף דהי וויילד".

פאלגענדער אינצידענט איז זעהר כאראקטעריסטיש פאר לאנדאן'ס נאטור.

זיך צוריקקעהרענדיג פון קלאנדייק, איז ער געווארען א מיטגליעד פון א "סאסייטי צו דעבאטירען", דיעזע סאסייטי איז בעשטאנען פון איינגע אינטעליגענטע יונגע לייט וועלכע האבען זיך געזוכט אליין צו בילדען און צו ענטוויקלען. לאנדאן איז געווען זייער סטאר רעבעטאנט.

און א געוויסער נאכט ווען ער האט זיך געדארפט בעטהייליגען אין א וויכטיגער דעבאטע, איז ער פלוצלונג נעלם געווארען און קיינער האט ניט געוואוסט וואו ער איז אהינגעקומען. שפעטער האט מען ערפאהרען אז ער האט דערהערט אז "גענעראל" קאקסי מיט זיין "ארמיי" מארשירט קיין וואשינגטאן, און ניט טראכטענדיג לאנג האט ער צוזאמען מיט נאך א פאאר טרעמפס זיך ארויפגעכאפט אויף א פראכט טריין און איז געקומען איסט.

דער מארש פון קאקסים ארמיי האט אפעליערט צו לאנדאנס פאנטאזיע. זיין ערפאהרונג אויף דיעזער רייזע איז אבער געווען א טרויעריגע, אנקומענדיג קיין באפלא האט מען איהם ארעסטירט אלס א "היימלאזען", און א הארצלאזער ריכטער האט איהם פעראורטהיילט צו גאנצע דריי מאנאטען אין פריזאן. ווען ער איז ארויס פון פריזאן האט ער ווייטער ארומגעטרעמפט און בערייזט גאנץ אמעריקא און קענעדע.

דאס לעבען פון א טרעמפ האט לאנדאנען געגעבען זיין טיפע אינטימע בעקאנטשאפט מיט דיעזע ארימע, פערשטויסענע, פערוואגעלטע מענשען. אזוי וויא דער גרויסער רוסישער שריפטשטעלער מאקסים גארקי אזוי האט לאנדאן געלעבט מיט זיינע העלדען. אין דער זעלבער צייט האט ער שטודירט מיט'ן צוועק איבערצוגעבען א טרייעס ריכטיגעס בילד פון אלעס וואס ער האט געהערט, געזעהן מיט געמאכט און מיט געלעבט.

אין זיין בוך "די מענשען פון דעם אבגרונד", אין וועלכען ער האט אריינגעלעגט זיין גאנצע נשמה, בעשרייבט ער די "איסט ענד" פון לאנדאן ניט ווי א קינסטלער, וועלכער זעהט זיינע העלדען אין אבסטראקטע קאלירען, נאר ווי איינער וועלכער לאזט זיך אראב צו זיי, ווערט איינער פון זיי טהוט די זעלבע ארבייט, ליידעט די זעלבע יסורים, פיהלט די זעלבע פריידען עסט דאס זעלבע ביטערע שטיקעל טרוקען ברויט און פערזופט עס מיט א ביסעל וואסער. אידער ער נעהמט זיך צו שאפען זיין ווערק ווערט ער א דאק ארבייטער און בלייבט וואהנען אין דער איסט ענד גאנצע דריי מאנאטען.

דאס בעקענען זיך מיט דיעזען סארט לעבען, דאס ארומוואנדערען איבער א גאנצע וועלט, וואו ער האט געזעהען ווי וועניגע אנדערע לעבען גליקליך און צופריעדען ווערענד די גרויסע מאסען זיינען געצוואונגען אנצופיהרען א שטענדיגען קאמפף פאר זייער עקזיסטענץ, — דאס אלעס האט אין איהם פערשטארקט זיין האס צו די רייכע און זאטע און ארויס גערופען א פייעריגע ליעבע צו די ארימע.

כאראקטעריסטיש איז לאנדאנס ערקלעהרונג ווי אזוי ער איז געווארען א סאציאליסט. ער איז ארויס שטורמישדיג איבער דער וועלט אזוי ווי איינער פון דעם דייטשען פילאזאף ניטשעס "בלאנדע בעסטיעס", ענטשלאסען זיך ארויס צושלייערען און צו קאנקורירען מיט דער בלויזער מאכט פון זיין אייגענער קראפט. שפעטער האט ער אבער איינגעזעהען אז אליין מיט זיין אייגענער קראפט וועט ער גאר ניט אויפטהאן און ער איז שוין צופריעדען צו ארבייטען מיט קאלעקטיווע כחות, וואו ער טרעט ארויס געגען קאפיטאליזמוס מיט'ן פאלגענדען אני מאמין:

"דער קאפיטאליסט מוז געוואהר ווערען איין מאהל פאר אלע מאהל, אז סאציאליזמוס איז ניט בעגרינדעט אויף די גלייכהייט, זאנדערען אויף די אונגלייכהייט פון די מענשען. ער מוז אויך געוואהר ווערען, אז עס איז ניט נויטיג די געבורט פון א נייעם גאט, כדי צו פערווירקליכען דעם סאציאליזמוס. סאציאליזמוס גיט זיך אב מיט דעם וואס איז ניט מיט דעם וואס האט געדארפט זיין. דאס מאטעריאל מיט וועלכען עס גיט זיך אב איז די 'ערד' פון דעם געוועהנליכען וועג". — ווארים מענשליך, קליינליך, אבסורד. ווידערשפרעכענד יסורים פול אפטמאל קאמיש, שוואך, צו דערזעלבער צייט דורכגעשאסען מיט די שטראהלען און פונקען פון "עפעס" וואס איז שעהן און געטליך וואס איז בעוואוסטזיניג אפפערוויליג צייטענווייז שרעקליך און וואס האלט אין איין פאהרען זיין רעכט און ניט מעהר ווי זיין רעכט."

כאראקטעריסטיש איז אויך לאנדאנס ערקלעהרונג איבער די אינטימע בעקאנטשאפט מיט זיינע העלדען וועלכע ער האט אזוי געטריי געמאהלען.

"איך האב געקעמפפט מיט זיי" — שרייבט ער — "זיך בעהאלטען הינטער פארקאנען מיט זיי אדער איך בין מיט זיי געלעגען אין א פראכט טריין אדער געזעסען אויף די בענטשעס פון שטאדטישע פארקס, זיך איינהערענדיג די גאנצע צייט צו זייערע לעבענס און ליידענס געשיכטען, וועלכע האבען זיך אנגעפאנגען אונטער אזעלכע גינסטיגע אומשטענדען ווי מיינע.

"און בעת איך האב זיך צוגעהערט צו זיי, האט מיין מוח אנגעפאנגען צו ארביטען. די פרויען פון דער גאס און די מאן פון דעם רינשטאק האבען זיך צוגערוקט נעהענטער צו מיר. איך האב דערזעהען דאס בילד פון דעם סאציאלען פינטערען אבגרונד אזוי קלאהר גלייך ווי דאס וואלט ערשיענען פאר מיינע אויגען אלס א קאנקרעטע זאך. אויף דיעזען אבגרונד זיינען מיר אלע געווען, זיי אונטען און איך אויבען, אנהאלטענדיג זיך אן דער גליטשיגער וואנד מיט די לעצטע כחות. איך בין זיך מודה אז א שרעק איז מיך בעפאלען און א שוידער האט דורכגענומען אלע מיינע גליעדער, וואס וועט זיין ווען מיינע כחות וועלען מיך פערלאזען ווען איך וועל מעהר ניט קענען ארבייטען זייט ביי זייט מיט די שטארקע, וועלכע זיינען נאך פערלויפיג ניט געבארען געווארען?"

און איצט ביי זיין פרישען נאך ניט פערשאטענעם קבר קלינגען די ווערטער פון דעם געניאלען קינסטלער און פריינד פון די פערוואגעלטע און אונטערדריקטע מאסען אזוי הארציג אזוי וועהמוטיג.

פערקיופיין גאלד קעמפ
די לעצטע אינפארמאציעס קענט איהר קריגען ווען איהר וועט זיך סובסקרייבען פאר דעם פערקיופיין הערעלד.
סוטה פערקיופיין, אנטעריא.
פרייז פאר קענעדע $1.50. פעראייניגטע שטאאטען $2.80 א יאהר.

א מעסעדזש
פון
ללאיד דזשארדזש

רייט האנ. דייוויד ללאיד דזשארדזש רעדענדיג וועגען דעם „לעסאן פון אפפער" האט געזאגט:

„מיר האבען געלעבט אין א בעשיצטען טהאל אסאך דורות. ס'איז אונז געווען צו בעקוועם און צו מילד און פיעלע פון אונז זענען פיליכט געווען צו אייגענוציג. אבער די ערענסטע האנט פונ'ם שיקזאל האט אונז בעשטראפט, אויפהויבענדיג אונז צו דער הויכקייט פון וואנען מיר קענען זעהען די אייביג דויערענדע זאכען וועלכע זענען וויכטיג פאר א נאציאן, די גרויסע שפיצען פון די בערג־־עהרע פליכט, פאטריאטיזם, וועלכע מיר האבען געהאט פארגעסען, און די בליסטשענדע און וויים־געקליידעטע בערג שפיצען פון אפפער, וועלכע טייטלען אזוי ווי א קראמפהאפטער פינגער צום הימעל".

פארגלייכענדיג מיט דער ארבייט אין די טרענטשעס, איז די ארבייט אין די מוניציע פעקטארים א קלענערער אפפער. אבער וועלכער איז קיים וועניגער וויכטיג פאר דער אימפעריע.

מארק ה. איירייש
דירעקטאר פון מוניישאן ארבייט
נייישאנעל סירוויס באארד
קענערע

פיער און דזשין

(נאוועלע פון גיו דע מאפאסאן)

איבערזעצט פון פ. בורסקי

(10־טע פארזעצונג)

דזשין איז געשלאפען שטיל. ער קען שלאפען! ער פערדעכטיגט קיין זאך ניט! זייער פריינד מארכאל האט איהם איבערגעלאזען זיין גאנצען פערמעגען. ער האט עס אנגענומען פונקט ווי עס וואלט איהם געקומט. ער איז געשלאפען ניט וויסענדיג ווי אזוי זיין ברודער ליידעט, און פיער איז געווען אין כעס אויף זיין ברודער.

א טאג פריהער וואלט ער אריין צו איהם אין צימער און וואלט איהם געזאגט:

„דו דארפסט ניט אננעהמען דיעזע ירושה וועלכע קען ברענגען אויף דיין מיטער א פערדאכט און שאנדע." אבער היינט קען ער ניט ריידען. ער קען ניט זאגען צו דזשין אז ער דענקט, אז ער, דזשין, איז ניט זיין ברודער. ער מוז זיך האלטען מיט זיין סוד, האלטען עס פערגראבען אין זיין הארצען; קיינער טאר עס ניט איינגעפינען, זאגאר ניט זיין ברודער ניין, הויפטזעכליך זיין ברודער.

ער האט יעצט ניט געטראכט וועגען דער וועלט. זאל די גאנצע וועלט בעשולדיגען זיין מוטער, נור ער איינער זאל וויסען אז זי איז אונשולדיג. ווי קען ער דאס פערטראגען צו זעהען איהר יעדען טאג און גלויבען אז זיין ברודערס פאטער איז געווען א פרעמדער?

ווי קאלטבלוטיג זי איז, ווי זיכער זי איז ביי זיך. איז דאס מעגליך אז זי זאל זיך אזוי קענען פערשטעלען און ניט פיהלען קיין געוויסענסביסע? עס האט איהר געוויס געפלאגט אמאל איהר געוויסען, איהר שולד; דאן איז עס פערגעסען געווארען. זיינען דען ניט אלע פרויען אזוי? זיי לאזען זיך קושען, און דאן פערגעסען זיי זיך אויף אלעס. ליעבע געהט דורך ווי א שטורם. און דאס לעבען געהט זיך דאן ווידער מיט דעם נאטירליכען גאנג. געדענקען מיר דען א פערביינעהענדען וואלקען?

פיער האט ניט געקענט פערבלייבען אין זיין צימער. ער האט געפיהלט ווי אלעס שטיקט איהם דא. ער איז געווען זעהר דורשטיג, האט ער אנגעצונדען א ליכט און האט געוואלט אראבגעהן אין קיך נאך א גלאז וואסער. ער האט זיך דאן צוגעזעצט אויף א טרעפ אום צוטרינקען און אברוהען זיך. ער האט זיך געוואונדערט וואס איבעראל איז אזוי טויט שטיל. ער האט אויפגעשווידערט ביי דעם געדאנק אז זיין פאטער און דער אנדער מאן וועלכע שלאפען איינע נעבען די אנדערע זיינען זיך פרעמד. קיין זאך בינדעט זיי ניט צוזאמען און זיי וויסען עס ניט. זיי קושען איינע די אנדערע, פרעהען זיך צוזאמען און טרויערען צוזאמען און דאך זיינען זיי אזוי וויט איינע פון די אנדערע. זיי ליעבען זיך, אבער ווען זיי זאלען וויסען דעם אמת!

און דאך! פיליכט איז דאס אלעס א טעות? ווי קען ער עס אויסגעפינען? ווען עס וואלט כאטש זיין אן עהנליכקייט צווישען זיין פאטער און דזשין, אום צו זעהען אז זיי זיינען פאטער און זוהן, א דאקטאר ווי ער איז, מיט אזוי פיעל וויסענשאפט דארף עס קענען אויסגעפינען, נאך די אויגען, ציינער, נאז און זא ווי. א בליק, א קוק, פון דעם אלעמען קען מען דאך עפעס וויסען. ער האט ביז יעצט וועגען דעם גאר קיינמאל ניט פערטראכט זיך. ער האט ביז יעצט ניט געפיהלט די נויטווענדיגקייט פון דעם.

ער האט צוריק אנגעפאנגען געהן צו זיין צימער. ווען ער איז דורכגעגאנגען דורך דזשינס צימער, האט איהם אנגעכאפט א ווילען אריין צו געהן, א קוק טהון אויף איהם, איבערראשען איהם, שלאפפערינגרהייט וועט ער איהם בעטראכטען און וועט זעהען אויב זיין השערה איז ריכטיג.

אבער אויב דזשין וועט זיך אויפכאפען וואס וועט ער דאן זאגען? וואס פאר א תירוץ געפינט מען?

ער איז געבליבען שטעהן ניט וויסענד וואס צו טהאן. ער האט זיך געזאגט אז ער וועט שוין געפינען אן אויסרייד און ער איז שטילערהייט אריין געגאנגען. דזשין מיט אן אפענעם מויל איז געשמאל געשלאפען. פיער האט זיך נייגעריג איבערגעבויגען איבער איהם; ניין דיעזער יונגער מאן איז ניט עהנליך צו ראלאנד, און צום צווייטען מאהל האט ער זיך דערמאהנט אויף מארכאלס מיניאטור בילד וועלכע איז פערשוואונדען געווארען. ער מוז עס געפינען. ווען ער זעהט עס וואלט ער פיליכט מעהר ניט געצווייפעלט.

אזוי ווי זיין ברודער האט זיך ניט אויפגעכאפט איז ער שטילערהייד אוועק צו זיין אין צימער, אבער שלאפען איז ער ניט געגאנגען. עס איז טאג געווארען או פיער האט נאך אלץ שפאצירט אין זיין צימער אהין און צוריק. וואס זאל ער טהאן? ער קען אין הויז ניט פערברענגען. ער האט נאך אלץ געוואלט זיין אליין אום צו בעדענקען קאלטבלוטיג, צו צוגרייטען זיך אויף שפעטער.

ער וועט אפשר גאר געהן נאך טראוויל און זעהען וואו דער עולם באדעט זיך. דאס וועט איהם אביסעל אבקיהלען און וועט איהם געבען צייט ער זאל זיך קענען צוגרייטען צו דער שרעקליכער זאך וואס ער האט אויסגעפונען.

ער האט זיך אנגעטהאן. עס איז געווען א פראכטפאלער טאג, און איידער ער געהט אוועק האט ער געוואלט בעגרסען זיין מוטער. ער איז אראב אין עס צימער. זיין הארץ האט אזוי פעסט געקלאפט אז ער האט זיך געמוזט אבשטעללען. זיין האנד האט געציטערט. ער האט ענדליך אנגעקלאפט. זיין מוטערס שטימע האט געפרעגט:

„ווער איז דארט?"

„פיער."

„וואס ווילסטו?"

„זאגען דיר גוט מארגען, ווייל איך געה פערברענגען דעם טאג אין טראוויל מיט פריינדע."

„אבער איך בין נאך אין בעט."

„אלזא, שטער זיך ניט, איך וועל דיך זעהען אין אבענד."

ער האט געדענקט אוועקצוגעהן אזוי ניט צו קושען איהר, ניט צו זעהען איהר, אבער דא האט זי געענטפערט:

„ווארט א מינוט; איך עפען די טיהר ווארט ביז איך וועל צוריק זיין אין בעט."

ער האט געהערט איהר שטימע זאגענדיג:

„קום אריין."

ער איז אריין. זי איז געזעסען אין בעט און ראלאנד איז נאך געשלאפען. פיער האט א קוק געגעבען אויף זיין מוטער און, איהם האט אויסגעוויזען אז ער האט איהר קיינמאל ניט געזעהען.

ער האט איהר געקושט און האט זיך דאן א ווייל צוגעזעצט.

„דו האסט דיעזען שפאציער בעשטעלט נעכטען אבענד?" האט זי געפרעגט.

„יע, נעכטען אבענד."

„וועסטו זיין צוריק פאר מיטאג?"

„איך ווייס נאך ניט. סיי ווי, ווארט ניט פאר מיר."

ער האט איהר אנגעקוקט מיט איבערראשענדע נייגעריגקייט. דיעזע פרוי איז זיין מוטער! איהר געזיכט, איהרע אויגען, איהר שמייכעל, איהר שטימע, אלעס אין איהר האט איהם אויסגעוויזען גאנץ ניי, אנדערש ווי אימער. ער האט יעצט פערשטאנען אז ווייל ער האט איהר געליעבט האט ער אויף איהר קיינמאל ניט געקוקט קריטיש, און דאך איז דאס זי, און ער קען איהר, ער האט אבער אין איהר געזעהען א פיזיאנאמיע גאנץ ניי צו איהם.

ער איז אויפגעשטאנען אוועק צום געהן, און וועלענדיג עפעס דערגעהן האט ער געזאגט:

„מוטער מיר דאכט אז ווען מיר זיינען געווען אין פאריז, האבען מיר אין אונזער גאסט צימער געהאט א קליין בילד פון מארכאל."

זי האט געווארט א סעקונדע אדער צוויי, דאן דאן זי געזאגט:

„אה, יע."

„וואס איז געווארען פון דיעזען בילד?"

„דאס באלד — ווארט איך ווייס ניט — פיליכט האב איך עס אין מיין שיפלאד."

„איך וואלט געוועהן זעהר צופריעדען ווען דו געפינסט עס פאר מיר."

„יע, איך וועל עס טהאן. צו וואס דארפסטו עס?"

„אה, ניט פאר מיר! עס וואלט זיין גאנץ נאטירליך צו געבען עס צו דזשין און עס וואלט איהם הנאה געטהאן."

„דו האסט רעכט. עס איז א גליקליכער געדאנק איך וועל עס נאך היינט אויפזוכען."

ער האט פערלאזען איהר צימער.

עס איז געווען א וואלקענדיגער טאג, אהן אביסעל לופט. מענשען זיינען געגאנגען יעדער צו זיין בעשעפטיגונג, און אלע האבען אויסגעוויזען צו זיין גליקליך און צופריעדען. פיער איז ארויף שיף און האט זיך אויסגעקליבען אן איינזאמען ווינקעל.

פיער האט זיך אליין געפרעגט:

„איז זי געווען איבערראשט פון מיין פראגע, וועגען דאס בילד אדער צושראקען? האט זי עס בעהאלטען אדער פערווארפען? ווייסט זי אדער ווייסט זי ניט וואו דאס איז? אויב זי האט עס בעהאלטען ווארום האט זי עס געטהאן?

ער איז דאן געקומען צום פאלגענדען בעשלוס:

דער פאטרעט איז געבליבען אין זאאל אזוי לאנג ווי דאס ווייב אדער די מוטער האט די ערשטע בעמערקט אז עס איז עהנליך צו איהר זוהן. געוויס האט זי פאר א לאנגע צייט נאכגעקוקט די עהנליכקייט און ווען זי האט געזעהען און פערשטאנען אז אין א געוויסען טאג קען דאס נאך אימיצער אנדערש אויך בעמערקען, האט זי דיעזען קליינעם געפעהרליכען פאטרעט בעהאלטען ניט וואגענדיג עס צו פערניכטען.

פיער האט יעצט זיך דערמאהנט אז נאך לאנג פאר זייער אבפאהרען פון פאריז, איז דיעזער פארטרעט פערשוואונדען. דאס בילד איז פערשוואונדען געווארען ווען דזשין איז אויסגעוואקסען צו א יונגען מאן.

ער איז אויפגעשטאנען און געקוקט אויף'ן ים.

(פארזעצונג קומט)

פערקופיין, סאבאלט
און ניו־יארק סעקורידיטיעס
וועכענטליכען בריעף וועגען מארקעט ווערט צוגעשיקט פריי אהן געלד,
אויף פערלאנג
ROBERT E. KEMERER & CO.
108 Bay St.
(מעמבערס פון סטענדערד סטאק
עקסטשיינדזש)
108 ביי סטריט — — טאראנטא

ניו־יארק, באסטאן, באפעלא, טאראנטא,
MARK HARRIS & CO.
מארקהעריס ענד קאמפ.
(מעמבערס פון סטענדערד סטאק עקסט שיינדזש טאראנטא.)
בראוקערס
סטאנדערד בענק בילדינג טאראנטא
נ. ב. שיקט נאך א קאפיע פון דעם קעדיען מיינינג ניוס.

קוזשי-מאריאמפאל

——):(——

א שארפער פראטעסט פון וולאדימיר קאראלענקא.

——):(——

דער בעריהמטער רוסישער שריפטשטעלער וולאדימיר קאראלענקא האט אין איינער פון די לעצטע נומערן פון די „רוסקיא וויעדעמאסטי" פערעפענטליכט א שארפען פראטעסט געגען די בלבולים אויף אידען בכלל, אבשטעלענדיג זיך בעזונדערס ביי דעם בלבול אויף די מאריאמפאלער אידען, וועלכער האט אין דער לעצטער צייט אין דער גאנצער עפענטליכקייט אזא שטארקען רושם געמאכט. אין דעם פראצעס וועלכער איז מיט א קורצער צייט צוריק פארגעקומען, האט זיך ארויסגעוויזען אז די מאריאמפאלער אידען זיינען גאנץ אונשולדיג און דער איד גערשאנאוויטש, פערטהיידיגט דורך דעם יודישען אדוואקאט גרוזענבערג, איז בעפרייט געווארען פון סיביר וואוהין ער איז דורך א בלבול פערשיקט געווארען.

צווישען אנדערעס שרייבט אין זיין הערליכען און שארפען פראטעסט קאראלענקא פאלגענדעס:

אין אנפאנג פון דער מלחמה האבען אין דעם מערב פראנט זיך געטראגען ווי א חנות שווארצע ראבען, בייזע קלאנגען וועגען פערראט פון גאנצען אידישען פאלק. די לעגענדען האבען געשוועבט בכלל ארום קוזשי און מאריאמפאל, וועגען קוזשי האט מען גערעדט אין דער דומא און אמאל, ווען עס וועט קומען די צייט ווען מען וועט קענען פריי ריידען וועגען אלעס ווען מען וועט קענען זאגען אלעס וואס עס איז איצט פערבאטען צו רעדען ווערט דאס קליינע שטעדטעלע קוזשי ארויסשטעהן בולט ווי א סימבאל פון דעם בלבול וואס איז געשאפען געווארען דורך א סיסטעמאטישען האס און א פערברעכערישען לייכטזיניגער פאראורטהייל.

וועגען מאריאמפאל מעג מען שוין אפילו איצט פריי רעדען ווייל די פאקטען זיינען קלאהר.

ווען מען האט פערמישפט דעם איד גערשאנאוויץ פאר פערראט, האט מען צוזאמען מיט איהם פערמישפט אלע אידען פון מאריאמפאל, און אויב א גאנצע שטאדט האט געקענט פערראטען האבען אך אנדערע יודישע שטעדט זיכער געטהון דאס זעלבע — האבען געטענה'ט די אנטיסעמיטען. און דער בלבול האט ווי א מגפה ברייט זיך צוגעסען און פערכאפט פיעלע שטעדט און שטעדטלאך.

קען זיך די מענשליכע פאנטאזיע פארשטעלען וואס פאר א שלעכטען איינדרוק דער מאריאמפאלער פראצעס האט געמאכט אויף דעם שטראם פליכטלינגע פון ארויסגעטריבענע אידען, וועלכער האט זיך געצויגען פון די מלחמה ערטער, דאס וועט נאך אמאל ענטדעקען דער היסטאריקער, און וואס פאר א שרעקליכער לאגע די פליכטלינגע האבען זיך געפונען צוליעב דער העסליכער בעציהונג פון דער קריסטליכער בעפעלקערונג צו די אונגליקליכע — האבען פיעלע רעכטדענקענדע מענשע געזעהען און דאס הארץ האט זיי געבלוטיגט.

דער איד טהייל וועגען דעם מאריאמפאלער איד — האט איבערראשט אפילו די ערגסטע אנטיסעמיטען.

שטייטש — האבען זיי געשריען — און דער פערראט אין קוזשי?

מיט אזעלכע געשרייען זיינען פול געווען די מאנארכיסטישע און עכט רוסישע בלעטלאך.

און טויזענדער אומגליקליכע מענשען פרויען, זקנים און קינדער (די מענער אין די מיטעלע יאהרען האבען דאן צום גרעסטען טהייל געקעמפט פאר זייער צאר און פאטערלאנד), די אלע אומגליקליכע מענשען זיינען אונטער די שרעקליכסטע בעדינגונגען געצוואונגען געווען צו פערלאזען זייער הייז און היים און אוועק אין דער וועלט אריין. פון הינטען האבען געדונערט די קאנאנען און געברענט הייזער, און פון פארענט איז זו א שווארצער וואלקען געהאנגען די אנקלאגע אז די אומגליקליכע מענשען זיינען פעררעטער.

— אין יעדען יודישען הויז וועט איהר געפינען א פעררעטער — אזוי האט עדות געזאגט אין מאריאמפאלער פראצעס דער גייסטליכער בייראשעווסקי, — און וואס איז געווען דער רעזולטאט, בייראשעווסקי האט זיך גאר ארויסגעוויזען אלס פיינדליכער שפיאן און פעררעטער.

פארוואס האבען די ריכטער ניט געפרעגט דעם רוסישען זשאנדארם; ער איז ניט קיין איבריג גוטער פריינד צו אידען, אבער דאך האט ער דעם גענעראל וועלכע האט געפיהרט די אונטערזוכונג געזאגט „די אידען האבען מיך גערעטעוועט און אבגעהיט."

גערשענאוויטשען האט מען איצט בעפרייט, אבער וואס איז געווארען פון דעם אלטען טרייען יודיש רוסישען בירגער אין די צוויי יאהר, וואס ער האט פערבראכט אין דער טורמע? ווי פיעל צרות האט ער און זיין פאמיליע אויסגעליטען אין דער צייט? וויפיעל טויזענדער טראגעדיעס, וויפיעל פערלוירענע מענשליכע לעבענס — פרויען, זקנים און קינדער פון פליכטלינגע האט מען געטערבען ווי דער ווינד טרייבט די הערבסט בלעטער, פון פאראורטהיילען און בלבולים פון יעדע שטעדט און שטעדטלאך אנטגעגען נייע בלבולים אין דער פרעמד. וויפיעל מענשליכע לעבענס האבען די ווילדע בעסטיעס אומגעבראכט מיט זייערע צוויי ווערטער: קוזשי מאריאמפאל!

איהר אלט און שווער ליידענד פאלק, ווארפט איצט צוריק אין פנים אייערע פערליימדער די זעלבע ווערטער: און קוזשי? און מאריאמפאל?

איצט, ווען אפילו דאס רוסישע געריכט האט אייך בעפרייט פון די שרעקליכע בלבולים, ווען עס האט זיך ארויסגעוויזען אזוי ווי תמיד אז אייערע פערליימדער זיינען געווען די פעררעטער או, ניט איהר. איצט שטעכט זיי די אויגען מיט קוזשי מאריאמפאל, און ווי פערדארבען זיי זאלען ניט זיין, וועלען זייא מוזען אין דער שטיל קריצען מיט די ציינער און צוגעבען אז איהר זענט ריין און אונשולדיג."

דיימאנדס
$1 $2 $3
וועכענטליך
איהר האט יעצט די געלעגענהייט צו האבען דעם פיינסטען דיימאנד אדער דערע דושועלרי דורך דאס קרעדיט סיסטעם פון דושייקאב בראדערס דיימאנדס ווי עס איז בעוואוסט ווערט אלע מאל מעהר און עס איז אן אייביגקייט. מיר געטרויען יעדען ערהליכען מענשען זא דאס איהר האט די געלעגענהייט צו קויפען ביי אונז דיימאנדס מיט דיא לייכטעסטע אבצאהלונגען.
ספעשעל דיסקאונט 10 פראצענט פאר קעש.
דזשייקאב בראדערס 15 יאנג סט. ארקייד.

צווישען יוניאנס סאסייעטיס ארגאניזאציאנען און פעראיינען

ביי דעם מזרחי פעראיין

רבי י. גארדאן האט שבת אבענד אבגעגעבען זיין בעריכט אין דער תלמוד תורה בילדונג פאר די מזרחי מיטגליעדער פון דער דעטראיטער „ועד הראשי" קאנווענשאן צו וועלכער ער איז געווען א דעלעגאט.

אין זיין בעריכט האט רבי גארדאן ערמאהנט דאס די קאנווענשאן האט בעשלאסען דאס יעדער שוהל זאל ווערען א „חבר עוזר" צום מזרחי פעראיין. צאהלענדיג צעהן דאלאר א יאהר, און דאס האט פיעל העלפען, צו פערשטארקערען דעם מזרחי בנין. אויסער וואס מיר וועלען בעקומען די שוהלען אלס מיטגליעדער וועלען מיר אויך וויסען דאס אלע שוהל אידען זיינען מיט אונז, און מיר וועלען וויסען וועמען דער מזרחי פעראיין רעפרעזענטירט.

רבי גארדאן האט אויך איבערגעגעבען פיעלע וויכטיגע פונקטען וועלכע זיינען דארט פערהאנדעלט געווארען און די מזרחי מיטגליעדער דארפען זיי דורכפיהרען.

קאמיטעען זיינען ערוועהלט געווארען צו בעזוכען די שוהלען און זעהען אז דער פלאן זאל דורכגעפיהרט ווערען.

רבי וויינרעב האט אויפגעפאדערט דיא מיטגליעדער צו ערנסטע און פראקטישע ארבייט, ווילען מיר די מזרחי פלענער דורכפיהרען דארפען מיר ארבייט טהאן, אגאר דאמאלס ווען מיר זיינען ניט ביי די פערזאמלונגען. ער האט פארגעלייגט נייע פלענער וועלכע זיינען אנגענומען געווארען.

ביי די בני ציון.

די לעקציע וואס די בני ציון האבען געהאט לעצטען זונטאג ווען זיי האבען ארגאנזשירט אן „אחד העם" אבענד האט געוויזען אז מען וויל עפעס טהאן און זאל זיין ערפאלגרייך דארף מען עס זוכען וויסען דעם אידישען עולם אויף ברייטען מאסשטאב.

די בני ציון האבען ארגאנזשירט אן אבענד צו פייערען דעם זעכציג יעהריגען בילעאום פון דעם גרויסען שריפטשטעלער און ציוניסט „אחד העם". צו דעם צוועק האבען זיי אויך געוואלט דורכפיהרען א ליטעראריש פראגראם, ווי עס איז פאסט פאר אזא אווענד. זיי האבען בערגעהאלטען אלעס בסוד, און קיינער האט ניט געוואוסט דערפון אויסער די יעניגע וואס קומען אריין אין ציון האל.

דער רעזולטאט איז געווען אז זאגאר די וואס קומען אין ציון האלל זיינען דאס מאהל ניט געקומען און דער אבענד האט געמוזט אבגעלייגט ווערען אויף אן אונבעשטימטער צייט.

——):(——

די טאראנטאר אינדעפענדענט בענעוואלענט.

מ. קירשענבוים איז געווען דער פארזיצענדער ביי דער לעצטער פערזאמלונג פון דער סאסייטי.

נאכדעם ווי עס ווערען אנגענומען עטליכע בעשליסע פון דער עקזעקוטיווע קומט זיך א קאמיטע פון פראפעשיאנאל קלוב, דאס די סאסייטי זאל ביישטייערען צום פאנד וועלכעם זיי זאמלען צום אנטשטען דער אידישער דיספענסערי וועלכע זיי געהען איבערנעהמען.

די מיטגליעדער זיינען אבער צו קיין בעשטימטעס ניט געקומען ווייל פיעלע האבען פערלאנגט דאס די טאראנטא אינדעפענדענט בענעוואלענט זאל זעהען אז אין איהר נייער דיספענסערי זאלען זיי האבען א ספעציעלען צימער אויף זייער נאמען.

עס איז בעשלאסען געווארען דאס א ספעציעלע פערזאמלונג זאל גערופען ווערען וועלכע זאל בלויז פערהאנדלען דיא דיספענסערי פראגע.

ביי דער סיטי קאמיטע פון די ארבייטער רינג ברענטשעס

די סיטי קאמיטע וועלכע האט ערעלעגט אבענד קורסען וואו עס ווערט געלערענט שרייבען און בוכפיהרונג אין אידישע איבונגען, אין ארר סטריט פאבליק סקוהל האט אויך שוין ארגאנזשירט א סעריע לעקציעס וועלכע וועלען געהאלטען ווערען קומענדען מאנאט אין מוזישאן טעמפעל.

די טהעמאס פון די לעקציעס זיינען: „די וואונדער פון לעבען."

„די סודות פון לעבען" און „די געשיכטע און ענטוויקלונג פון לעבען."

די זעלבע לעקציעס וועלען זיין אילוסטרירט דורך סטעראפטישע בילדער, ביי יעדער לעקציע וועט אויך דורכגעפיהרט ווערען א ליטערארישער פראגראם.

ביים פועלי ציון יוגענד קלוב

די לעצטע פערזאמלונג פון קלוב וועלכע איז אבגעהאלטען געווארען אונטער דעם פארזיץ פון ח. לאנגער, האט בעשלאסען אויפצונעהמען די ארבייט, צו קאלעקטען געלד, ביים אידישען טהעאטער פאר די מלחמה קרבנות וועלכע איז לעצטענס אביסעל פערנאכלעסיגט געווארען. קאמיטעען זיינען גלייך ערוועהלט געווארען וועלכע זאלען אויפפאסען און עס זאל ריכטיג דורכגעפיהרט ווערען.

פארבערייטונגען זיינען געמאכט געווארען פאר דעם ליטערארישען אבענד וועלכער וועט פארקומען דעם דריטען דעצעמבער וואו די מיטגליעדער פון קלוב וועלען זיך בעטהייליגען מיט פארלעזונגען און רעקלאמאציאנען.

זיי האבען אויך בעשלאסען צו דעקארירען זייער צימער וועלכעס זיי האבען אין פועלי ציון אינסטיטוט מיט בילדער פון אלע אידישע שרייבער.

זעקס נייע מיטגליעדער זיינען אויפגענומען געווארען.

דער קלוב גרייט זיך יעצט אויך צו מאכען אן אגיטאציאנס מאנאט צווישען דער יוגענד פאר נייע מיטגליעדער.

ביים שלום עליכם פאלקס ביבליאטעק פעראיין.

ארום דעם ערשטען דעצעמבער זאל די ביבליאטהעק ערעפענט ווערען, אזוי איז געווען דער בעשלוס פון די מיטגליעדער ביי זייער לעצטער פערזאמלונג, אונטער דעם פארזיץ פון א. ריגוויין.

די ביבליאטהעק וועט דערווייל ניט ערעפענט ווערען מיט אזא גלאנץ און פראכט ווי עס האבען געדענקט די גרינדער דערפאר אבער ווערט גלייך ערעפענט א לעזע האל וואו עס וועלען זיך געפינען אלע אידיש ציימונגען און זשורנאלען וואס ערשיינען אין אמעריקא אויך אין קענעדע.

דער פלאץ וועט זיין אין 121 בעווערלי

בעריכטען זיינען אויסגעהערט געווארען פון פערשידענע קאמיטעען, און ס זיינען אויך ערוועהלט געווארען קאמיטעען פאר וויטערדיגע ארבייט.

ב. נאטאנזאהן און ה. מ. קירשענביים זיינען ערוועהלט געווארען אלס קאמיטע, צו בעזארגען אלעס נויטיגעס וואס מען דארף פאר דער ביבליאטהעק און לעזע צימער.

ב. שטריקמאן, מ. קרעמער, עטעל ווינער, הנה פילצבעקער און קירשענבוים, זיינען ערוועהלט געווארען צו ארראנזשירען אן ערעפענונגס באנקעט, וועלכער זאל געהאלטען ווערען אין טאג פון דער ערעפענונג.

די ארבייט פאנגט זיך אלזא אן.

עס בלייבט בלויז איבער צו זעהען די הילפע וואס די ביבליאטהעק וועט בעקומען פון די טאראנטאר אידען, ווייל דיא צאהלונג פון די מיטגליעדער איז זעהר א קליינע, און עס זיינען דערווייל אויך דא א קליינע צאהל מיטגליעדער.

נייע מיטגליעדער און ביכער דאס דארף זיין די ארבייט וואס יעדער דארף טהאן.

ביים שלום עליכם ברענטש 49 נ. א. פ.

די לעצטע פערזאמלונג ביים ברענטש האט זיך הויפטזעכליך בעשעפטיגט מיט מאכען די נויטיגע פארבערייטונגען צו זייער דענס פאר שבת אבענד דעם צווייטען דעצעמבער. דער ברענטש ניט קוקענדיג אויף דעם וואס ער האט א קליינע צאהל מיטגליעדער, זיינען זיי אבער טהעטיג וואס אנבעלאנגט פערבאנד ארבייט אין דאס האט זיי טאקע געהאלפען מאכען זייער אונטערנעהמונג אן ערפאלג.

די פערזאמלעטע האבען נאכהער געדארפט שטימען איבער די קאנסטיטוציאנעלע פונקטען וועלכע זיינען אריינגעבראכט געווארען פון פעדעראטיווען קאמיטעט פון די פערבאנד ברענטשעס. כמעט אלע זיינען נאך פערשיעדענע בעהאנדלונגען אנגענומען געווארען.

דריי נייע מיטגליעדער זיינען ביי דער פערזאמלונג אויפגענומען געווארען.

עס זיינען אויך געבאכט געווארען פארבערייטונגען פאר דעם פאלעסטינא ארבייטער פאנד קאלעקשאן וועלכער וועט דורכגעפיהרט ווערען פון די פועלי ציון און פערבאנד ברענטשעס.

ביי די אידישע פאלקס טעכטער

נאכדעם ווי עס איז געווען א צייט שטיל אויף דעם כשרות פעלד און טאראנטאר אידען האבען שוין געהאט אביסעל פערגעסען אין דעם בשר כשר גומעל וועלכער איז א מכה שלא כתובה בתורה האט מען זיך ווייטער גענומען צו דער ארבייט און ווי געוועהנליך אין דער צייט ווען מען יאגט דעם גנב מחוט מען דערווייל גאר נישט ביז מען ווערט מיעד און מען לאזט איהם אנטלויפען.

די פאלקס טעכטער וועלכע האבען זיך לעצטענס זומער ארגאניזירט און פיעל געארבייט צו ברענגען די זאך צו א צוועק האבען זיך יעצט ווייטער גענומען צו דער מלאכה און זיי גלויבען נאך אלעס אז זיי וועלען בעקעמפען און אויסראטען דאס טריפות פון דער אידישער גאס.

ביי זייער לעצטער פערזאמלונג האבען זיי בעשלאסען אויפצופאדערען דיא רבנים דאס זיי זאלען רעזיגנירען פון זייערע שלאכטהייזער און זיי זאלען ניט געבען קיין השגחה צו קיין בוטשער אויף ניט צו די שוחטים אזוי דאס די שוחטים וועלען זיין געצוואונגען אויפצוהערען שעכטען און דאמאלס וועלען זיך שוין געפינען בעלנים וואס וועלען נאכקומען די כשרות פאדערונגען.

זיי האבען אויך בעשלאסען דאס דיא היינטיגע וואך זאלען די רבנים צוזאמען מיט די שוחטים גערופען ווערען צו א פערזאמלונג וואו זיי וועלען מוזען אננעהמען זייער בעשלוס.

דאס זיינען די בעשליסע פון איין צד וואס דער צווייטער צד האט צו זאגען וועלען מיר געוויס הערען די קומענדע עטליכע טעג און עס וועט ווייטער זיין לעבעדיג אויף דער אידישער גאס.

וואס עס ווערט געטהאן פאר די פערוואונדעטע סאלדאטען

די לעצטע סטאטיסטיק

די מיליטערישע האספיטאל קאמישאן פון אטאווא לאזט אונז וויסען דאס 2,081 סאלדאטען זיינען געווען אונטער איהר אויפזיכט אין אנפאנג פון מאנאט.

פון די דאזיגע האבען זיך געפונען 426 אין סאניטאריומס פון לונגען קראנקהייטען און 1616 אין האספיטעלער פאר קאליקעס. פון די זיינען געווען 682 אזעלכע וואס קענען קומען אין האספיטאל יעדען טאג בעהאנדעלט צו ווערען און 39 געפינען זיך אין אנשטאלטען פאר משוגעים.

פון די לונגענקראנקע זיינען כמעט א העלפט אויסגעפונען געווארען פונקט אין דער צייט ווען זיי האבען גערארפט פערלאזען קענעדע און אוועקפאהרען צו דער פראנט.

לויט א סטייטמענט פון דעם מיליז דעפארטמענט ביז דעם 5טען אקטאבער 1916 זיינען 6,208 סאלדאטען צוריקגעשיקט געווארען קיין קענעדע דערפאר ווייל זיי זיינען ניט געווען פיזיש פעהיג צו זיין אין דער ארמיי.

דארונטער האבען זיך געפונען 961 אזעלכע וועלכע זיינען געווען פערוואונדעט פון קוילען, אדער סם־גאז. 122 משוגענע. 245 אנגעשטעקט מיט לונגען קראנקהייט און די איבעריגע 4880 האבען געליטען פון אנדערע פערשידענע קראנקהייטען.

אלע קענעדער דארפען וויסען וואס עס ווערט געטהאן פון דער מיליטערישער האספיטאל קאמישאן, וועלכע שטעהט אין דיענסט פאר אלע קענעדער בירגער, אויסצוהיילען די פערוואונדעטע בעשיצער, און ברענגען זיי צו א לאגע ווען זיי וועלען זיך קענען אליין פערזארגען.

ווען א סאלדאט קומט צו פאהרען ווערט ער אונטערזוכט פון א דאקטאר און אויב ער נויטיגט זיך ווערט ער אוועקגעשיקט אין א סאניטאריום, און אויב ניט ווערט ער געשיקט אהיים און עס ווערט איהם געצאהלט די ריכטיגע פענסיע זיינע.

אזעלכע סאלדאטען וואס זיינען קאליקעס און קענען שוין ניט ארבייטען בייא זייער פריהערדיגער ארבייט ווערען אויסגעלערענט א נייע מלאכה, און אין דער צייט וואס זיי לערנען זיך ווערט געגעבען צו זייערע פאמיליעס גענוג צום לעבען.

אזעלכע וואס דארפען האבען קינסטליכע פיס ווערען געבראכט אין טאראנטא און דאס ווערט געמאכט פאר זיי פריי אהן געלד, און די וועלכע זיינען נערוועז ווערען אוועקגעשיקט אין א מיליטערישען האספיטאל אין קאבארג.

די דאמיניאן רעגירונג און א סך בעלי בתים נעהמען צו בעסער אזעלכע ארבייטער וואס האבען זיך צוריקגעקעהרט פון שלאכטפעלד.

די מעדיצינישע און בילדונגס בעאמטע זוכען אויסצוגעפינען צו וועלכע ארבייטען די פערוואונדעטע סאלדאטען זיינען בעסער צוגעפאסט און דאן ווערען זיי געלערענט אזעלכע מלאכות צו וועלכע זייא זיינען צום בעסטען פעהיג, און ווען א סאלדאט לערענט זיך אויס אן ארבייט און ער קען שוין פערדיענען ווערט איהם זיין פענסיע ווייטער געצאהלט.

זאלען אונזערע לעזער ניט אבלייגען אויף אן אנדער צייט נאר גלייך שרייבען צום סעקרעטער פון די מיליטערישע האספיטאלס קאמישאן אין אטאווא, אדער צו דער פראווינציעלער קאמיסיע אין דער הויפט שטאדט פון דער פראווינץ, נאך מעהר אינפארמאציעס אויב זיי נויטיגען זיך אין זיי און זיי קענען געבען עטוואס פראקטישע עצות וועלכע זיי האבען אויסגעפונען פון ערפאהרונג.

דער „אידישער זשורנאל"

ה. ווינבערג פרעזידענט און דזשענעראל מענעדזשער
די איינציגע אידישע טעגליכע צייטונג אין׳ם פראווינץ אנטאריא
קענעדיען דזשואיש פאבלישינג קאמפאני לימיטעד—ארויסגעבער
251-253 קווין סט. וועסט   טעלעפאן עדעלייד 3967
סובסקריפשאן פרייז: 3,50 א יאהר איינצעלנע קאפ. 1 סענט

אויך אידישע ברויט דארף ריין געבאקען ווערען

פון יב-ם

פאבליק העלט אינספעקטארען האבען געמאכט א בעזוך, אין עטליכע אידישע בעקערייען און געפונען אז די פלעצער וואו מען באקט ברויט, זענען שמוציג נישט ריין. פערקלאגט די אייגענטהימער אין קאורט, און זייער פראצעס דארף די טעג פארקומען.

דיזע נייעס איז גאנץ ברייט אויך צושפרייט געווארען אין די ענגלישע צייטונגען.

מיר זענען געוואוינט צו הערען בעשולדיגונגען וועלכע ווערען געמאכט אויף אונז פון דער נישט אידישער וועלט, אויף וועלכע מיר זענען אפט געצוואונגען צו ענטפערען. ווייזען די יעניגע וועלכע ווילען בעווייזען

אז מיר זענען נישט קיין געהויבען פאלק. אז מיר זענען אן אבגעלאזען פאלק וואס לעבט פון זונד. און נאך אזעלכע בעווייזע וועלכע זיי זויגען אויס פון זייערע שפיץ פינגער. אז זיי זענען בנוגע אידען פראסטע עמי הארצים, וועלכע ווילען זיך ערווערבען א קאריערע אויף דעם רעכנונג פון שמוציגע אידען.

אנדערש איז אבער ווען מען בעשולדיגט א רבים. אויף א קלאגע פון א יחיד.

עס איז גענוג אז מען האט געטראפען איין בעקעריי א שמוציגע, און גענוג. און דאמאלס בעשולדיגט מען אלע אידישע בעקערייען.

מיט אונזער היינטיגעם שרייבען ווילען מיר בשום אופן נישט פערענטפערען די אידישע בעקער. מיר זענען מעהר ווי זיכער אז עס עקזיסטירען אידישע בעקערייען, וועלכע זענען מיט אלע בעקוועמליכקייטען, סאניטאריש געבויעט, און זיי ווענדען אויך אן אלע מעגליכקייטען נאכצוקומען אלע פאדערונגען וואס עס נויטיגען זיך, אז דאס ברויט זאל ארויסקומען ריין.

אין דער אמת׳ן אבער קען מען דאך דעם פאקט נישט אבלייקענען, אז אין פיעלע בעקערייען, גיט מען בכלל נים אכטונג אויף ריינקייט. צו איז ריין דער קאסטען וואו דאס מעהל געפינט זיך. וואו דאס טייג זאל זיין צוגעדעקט. און שפעטער ווען דאס ברויט איז שוין געמאכט. ביז מען זעצט עס אריין אין אויווען. זאל עס אוועק געשטעלט ווערען אויף א ריין ארט, זאגאר ווען דאס ברויט ווערט ארויסגענומען פון אויווען ווערט עס גלייך געווארפען אויף דער פאדלאגע, וועלכע איז שמוציג, אנגעטראגען, עס קלעבט זיך צו צום ברויט פערשיעדענע שמוץ, און וואס איז דער רעזולטאט?

א שפריכווארט איז פערהאן, „דער ציגיינער געהט נאר איינמאהל איבער׳ן מארק".

דער אידישער קאסטומער וויל דאס נישט ליידען. ווען דער בעקער לאזט איהם איבער ביים טהיר א שמוציג ברויט, אדער ווען ער עפענט דאס ברויט, און געפינט א הערצעל אדער א שטיקעל גלאז, א מאהל א לאנג שטריקעל וועלכעס דאס קינד האט אריינגעווארפען אין טייג, בשעת עס איז געשטאנען אויפגעדעקט. דער סוף איז אז אויפ׳ן אנדערן טאג געפינט דער בעקער א קוויטעלע ביים טהיר, אז ער זאל מעהר קיין ברויט נישט לאזען, און נישט נאר ער זעלבסט, נאר אלע שכנים ווייסען באלד, אז דער בעקער האלט שמוציג זיין בעקעריי און ער פערליערט דאדורך צעהנדליגער קאסטומער.

דאס איז ביי אידען ווי באלד אבער א קריסט געפינט עפעס אין א אידיש ברויט, ווען ער קומט אריין אין א אידיש בעקעריי, און זעהט ווי שמוציג דער בעקער לעבט, ביי איין זייט ליעגט דאס מעהל, און דער אנדערער זייט קאכט מען דעם מיטאג, און דערמיטען שטעהט א וויעגעלע וואו א פעררייסט קינד ליעגט און שפיעלט זיך מיט דעם ווייכען טייג, וואס זאגט ער דאמאלס?

וואס פאר אן ענטפער קען מען איהם דאמאלס געבען?

מען קען איהם דאמאלס נישט זאגען, אז מיר אידען זענען א ריין פאלק, אז עס איז אונז פערבאטען וואסער, וואס עס איז איבער נאכט געשטאנען אהן א צודעק, אז עס איז אונז נישט ערלויבט צו לאזען שטעהן אן איי אויפגעדעקט און אז מיר מוזען זיך וואשען די הענד פאר יעדען עסען.

ער בעקומט דאמאלס א גאנץ אנדערע מיינונג וועגען אונז, וועלכע ער צוטראגט אין דער נים אידישער וועלט, און דער רעזולטאט איז, אז מען בעשולדיגט אונז אלעמען.

דאס איז שוין מעהר ניט קיין בלבול, ווייל די בעטרעפענדע פערזאן, האט דאך א בעווייז, אז דא און דא איז ער געוועזען, איז דער שמוץ אונגעהייער, און אזוי וואקסט אויס די בעשולדיגונגען געגען אלע אידען, אז זיי זינקען אין שמוץ, און שווער איז דאן אויפצוקלעהרען אז דאס זענען נאר איינצעלנע.

ביי אנדערע בעשולדיגט מען בלויז דעם יחיד פאר זיינע חטאים, ביי אונז אבער בעשטראפט מען אלע מאהל דעם רבים פאר די חטאים פונ׳ם יחיד.

צוליעב דער נאכלעסיגקייט פון די אידישע בעקער בעקומען די טאראנטאר אידען א נאמען, וועלכען מען איז מצרף מיט שמוץ, אבער דאס איז נים אלעס.

דורך דער נאכלעסיגקייט פון א בעקער צו האלטען ריין זיין בעקעריי, בעקומען א שלעכטען נאמען אלע אידישע בעקערייען, און אזוי ווערט אונטערגעבראכען דער באדען פון א מלאכה וועלכע איז מפרנס פיעלע צעהנדליגע אידישע פאמיליען.

ניט צו פערענטפערען זיך פאר דער וועלט, אז די אידען זענען יא ריין, איז דער צוועק פון דיזען ארטיקעל, נאר אום צו צייגען, אז צוליעב דער נאכלעסיגקייט פון מאנכע אידישע בעקער גראבען זיי א קבר פאר אלע אידישע בעקערייען, ווייל דער מיסטרויען צו אידישע געבאקען ברויט מוז דאדורך געשאפען ווערען.

אויב די אידישע בעקער, ארבייטער ווי בעלי בתים, זענען טריי זיך און זייערע פאמיליען. האבען זיי איין אויסוועג. ניט אום צו פערענטפערען זיך פאר דער וועלט נאר אום אנצוהאלטען זייערע פרנסות, אכטונג צו געבען מעהר אויף דער ריינקייט פון זייערע פלעצער אזוי אז זיי זאלען ניט דארפען נאך איין און נאך אום געשלעפט ווערען אין געריכט פאר אנהאלטען בעקערייען וועלכע זענען ניט איבעריגענס זויבער.

אויך אידיש ברויט דארף ריין געבאקען און געהאלטען ווערען — דאס איז ניט נור אין די אינטערעסען פון דעם קאנסומער, נאר נאך מעהר פון אלע, וועלכע מאכען א לעבען ארום דעם „בעקער - טרייד".

צו אלע קלאוק פינישערס

איהר די אממעהרסטען עקספלואטירטע; איהר, וועלכע שטעהען אויף שוועל אינגאנצען פארטריבען צו ווערען פון טרייד. צוליעב דער שטענדיגער אבזיכט פון געלדזיכטיגע פון אייערע בעלי בתים, איהר מוזט ארויסווייזען נאך א גרעסערען אינטערעס אין אונזער יעצטיגען קאמפיין ווי די אנדערע ארבייטער אין טרייד, אום אנצוהאלטען און פערבעסערען אייער יעצטיגע קלעגליכע עקזיסטענץ.

איהר מוזט נעהמען אייער שיקזאל אין אייערע אייגענע הענט וויל אויב איהר וועט זיך אליין נים העלפען, וועט אייך קיינער ניט העלפען!

דעריבער קומט צום ספעציעלען

פינישערס מיטינג

דיעזען מיטוואך דעם 29 נאוועמבער 8.30 אווענד
אין ציון האל קארנער סיסעל און בעווערלי

שאפ מיטינג

פון די ארבייטער פון די ט. איטאן קא.
דאנערשטאג אבענד באלד נאך דער ארבייט
אין מיוזישען טעמפעל יוניווערזיטי עוו.
ביי ארדער דזשוינט באארד

וואס אלע קלאוקמאכער מוזען וויסען און געדענקען

1) צו קומען ביי אלע שעפער און העלפען נעהמען די ארבייטער צו די שאפ מיטינגען.

2) דאס די מעמבערס מיטינגען פון אלע לאקאלס וועלען שטאטפינדען (ביז איבערן קעמפיין) דינסטאג אבענד 8.30 פונקט אין אונזער האלל.

ניט קענענדיג אטענדען צו די פיעלע אפליקיישאנס פאר נייע מעמבערס אין איין אבענד אין דער וואך, וועט די מעמבערשיפ קאמיטע מיטען

יעדען מאנטאג און מיטוואך אבענד

8.30 א זייגער אין אפיס פון דער יוניאן, 194 ספעדיינע עוועניו.

מעמבערס ווערען אויפגענומען און געפאסט בלויז ביי דיעזער קאמיטע.

לערענט זיך זינגען
ביים אמת גוטען און ריכטיגען מוזיק לעהרער
מר. ש. סעלסקי
(דער פאטער פון בעריהמטען טענאר א. סעלסקי), וועלכער קומט ערשט פון ניו יארק. ער לערענט אויס נאטען לעזען אין א גאנץ קורצער צייט פאר א זעהר קליינער פרייז. אין צייט פון נאטען לערנען, בילדעט ער אויך אויס די שטימע פון דעם לישער.
זיין אדרעס איז, 24 לעאנארד עוו.
קיין געלד גענומען ביז גרינדליך נאטען געלערנט.

מיטינג פון הויכע פרייזען א דורכפאל

)::(

ארום 200 מענשען אנוועזענד.

נעכטען אבענד איז געהאלטען געווארען א פאלקס מיטינג אין מעסי האל וועגען די הויכע פרייזען אויף לעבענס מיטעל. דער מיטינג איז געווען איינגערופען פונ׳ם סיטי קאנסיל. דער פארזיצענדער איז געווען מר. ריטשארדס פון טרייד און לייבאר קאנסיל.

עס האבען גערעדט א גרויסע צאהל רעדנער צווישען וועלכע עס זענען געווען דזשיימס סימפסאן אלד. גיבאס, אלד. מעק ברייד, מיס לארא יוהז דר. גארהאן און א סך א סך אנדערע רעדנער אבער דאס פובליקום איז געבליבען זיצען אין דער היים. עס זענען אנוועזענד געווען ארום 200 מענשען, און אין דעם גרויסען האל האבען זיך די מענשען זעהר וועניג אנגעזעהן, און דעריבער האט די פערזאמלונג געמאכט זעהר א צרה׳דיגען איינדרוק.

דזשיימס סימפסאן האט אנגעוויזען אויף דעם ווי אזוי די פאבריקאנטען צווינגען די קליינע סטארקיפערס צו פערקויפען זייערע סחורות פאר א הויכען פרייז, אז ניט וועלען זיי ניט פערקויפען קיין סחורה, אזוי ווי דאס איז געווען דער פאל מיט א גרויסער מעהל פירמא, וועלכע האט געצוואונגען בעקערס צו פערקויפען ברויט פאר א הויכען פרייז אז ניט האט זי זיי ניט פערקויפט קיין מעהל, און די איינציגע רפואה דערצו איז מוניציפאלע אייגענטהום פון אלע פראדוקטען.

מיס יוהז האט געהאלטען א מעכטיגע רעדע, איהר עצה איז געווען א "רעגיערונגס אונטערזוכונג און די רעגיערונג זאל צווינגען די מאנופעקטשורערס צו פערקויפען ביליגער."

אלדערמאן מעקברייד האט אין אנפאנג געזאגט דאס עס איז מעהר די שולד פון דעם וואס מיר לעבען זעהר הויך, ווי די הויכע פרייזען, אבער ער איז שטארק אויסגעפיפט געווארען האט ער איבערגעקעהרט דעם פעלץ און געזאגט אז דאס איז די שולד פון די טראסטס.

עס האט אויך גערעדט דר. גארהאן, איהר עצה איז געווען מען זאל געבען פרויען שטימרעכט וועט אלעס פערענטפערט ווערען.

און אנדער פרוי א פארשטעהער פון סאשעל ווארקער סאסייטי האט געזאגט אז מיר פערשווענדען זעהר פיעל מיט דעם וואס מיר שיילען אב די פאטייטאס, און מיר לאזען זיך בעדיענען פון די דריווערס וואס זיי דעליווערען אונז די פארסעלס אהיים. מיר דארפען דאס ניט טהון, און דארפען פערשפארען אזעלכע לוקסוסען, און דאס וועט אונז העלפען ביליגער צו מאכען דאס לעבענס מיטעל.

און אזוי האבען אלע רעדנער א סך גערעדט ביז ס׳איז געווארען עלף א זייגער און מען איז געגאנגען אהיים.

אלע זיינען איבערצייגט אז דער איינציגער איז

חזן קאפלאן
וועלכער דארף פאטראנייזט ווערען פון יעדען אידען. ווער עס פאטראנייזט חזן קאפלאן דער טהוט זיין מענשליכע פליכט. זייט ווייסען דאס קיין אנדערער האט זא א פיעל נוטעס אויפגעטהאן פאר די אידען אין טאראנטא די לעצטע 11 יאהר ווי דער בעוואוסטער רע״ו מ. קאפלאן פון 166 דזשאהן סטריט.
טעלעפאן ארעלייד 1545. אפיס טעלעפאן ארעלייד 239.
מוהל ומסדר קדושין.

אידען געהט זיך רעדזשיסטרירען

די מוניציפאלע וואהלען זיינען שוין גאר נאהענט און יעדער איד דארף זעהען ניט פערנאכלעסיגען זיין שטים רעכט.

יעדער איד וועלכער וואהנט אין הויז, זיינע אן אייגענע אדער א גערענטע אדער זאגאר א פלעט האט א רעכט צו שטימען אין די שטאדטישע וואהלען. ער מוז זיך אבער רעדזשיסטרירען. ער מוז מעלדען אז ער וויל זיך בעטהייליגען אין די וואהלען.

אין סיטי קלוירקס אפיס אין סיטי האל איז דא א ליסטע מיט אלע נעמען פון די וועלכע קענען זיך בעטהייליגען אין די וואהלען.

אויב וועלכער עס איז איד איז ניטא אויף דער ליסטע זאל ער זיך געהן רעדזשיסטרירען אום ניט צו פערליערען זיין שטים רעכט.

אויב איהר האט קיין צייט ניט ביי טאג צו געהן אין סיטי האלל קומט אין אפיס פון אידישען זשורנאל און מיר וועלען אייך רעדזשיסטרירען.

אידישע בירגער פערנאכלעסיגט עס ניט.

ביז קומענדען פרייטאג איז די צייט זיך צו רעדזשיסטרירען זעהט פערנאכלעסיגט עס ניט.

מ. העלער
176½ קווין סט. וועסט   טאראנטא

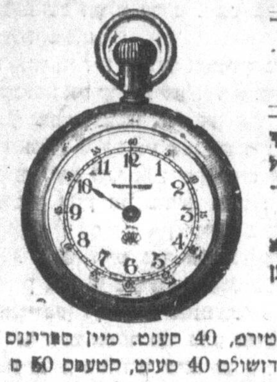

נייעס פאר אידען!
איין אידישע סטאר פאר אידען
מיר מאכען אלערליי דזשועלרי גלייך אויפ׳ן פלאץ. חתונה רינגע, געמאכט וויל איהר ווארט. מיר פיקסען אלערליי דזשועלרי פאר דעם ביליגסטען פרייז.
14 קערעט חתונה רינגען 80 סענט א פעניווייט. 18 קערעט חתונה רינגען $1.00 א פעני־ווייט.
וואטשעס געקלינט גוט און גאראנטירט, 40 סענט. מיין ספרינגס 40 סענט, הייר־ספרינגס 40 סענט, דזשולס 40 סענט, סטעמס 50 ס. מיר מאכען אייערע אלטע דזשועלרי ווי ניי פאר א קליינעם פרייז. אלערליי ברילען ריכטיג געפאסט צו אייערע אויגען 98 סענט מיר גיבען אייך ראיעלע סחורה פאר דעם ביליגסטען פרייז.

EATON'S COAL
The Very best, We guarantee every ton and best service, order now save 20%. Phone College 1036
איטאנ׳ס קויהלען
די בעסטע אין מארקעט
מיר גאראנטירען יעדען טאן ארדערט יעצט סייפט 20 פראצענט
טעלעפאן קא. 1036.

געדענקט פאלגענדע 14 ווערטער און מאכט אייער לעבען אינטערעסאנטער
אט זיינען זיי:
איזידאר שוט 407 קווין סט. וועסט
פערקויפט דזשועלרי ביליג פאר קעש אדער לייכטע אבצאהלונגען. טעלעפאן עדלייד 3390.
די 3 ווערטער רעכענען זיך ניט.

זעלטענע געלעגענהייט
א 15 דזשועל ניקעל מאוומענט
גאלד וואטש
14 קערעט
—בלויז פאר א קורצער צייט—
$36.00 ספעציעל רעדוצירט כמעט האלסייל פרייז
KLING BROTHERS
125 Queen W.—Phone M. 2354

פעדלערס און סטאר קיפערס
די בעסטע סגולה אנצוהאלטען קאסטומערס און צו מאכען געלד איז צו קויפען דריי־גודס, ריינקאוטס, מענס גודס, דזשועלרי און נאוועלטיס ביי קאפלאן און קא.
האלסייל און דזשאבער 229 קווין סטריט וועסט טאראנטא, דער בעוואוסטער האלסייל פלאץ וואו פיעל פעדלער זיינען בעריהמט געווארען. ריישע לאטס זיינען שטענדיג דא. ארדערס פינקטליך אטענדעט.
קאפלאן און קא. דזשאבער 229 קווין סטריט וועסט, טאראנטא קאנ.
טעלעפאן ארעלייד 8772.

פאטראניזט די איינציגע אידישע ווינדא קלינינג קאמפאני

NEW YORK WINDOW CLEANING CO.
N.Y. WINDOW CLEANING CO.

מיר אטענדען צו אלערהאנד הויז, פעקטארי, שאפסעס און סטאר קלינינג. בעסטע ארבייט צו די ביליגסטע פרייזען. מיר מאכען קאנטראקטען מאנאטליך און יעהרליך. 10 טעראלי סטריט. טעלעפאן אדעלייד 8087. ביינאכט און זונטאג טעלעפאן נירט קאלעדזש 4319.
NEW YORK WINDOW CLEANING COMPANY, - 10 TERAULEY ST

ספעריים רום סיסטעם
די וויליאמס
קארטיידזש און סטארידזש קא.
טעלעפאן קאלעדזש 252
דזשענעראל קארטירונג אידזשענסטם 368 ספאדינא עוו. טאראנטא, אנט. באגאזש, פיאנאס און אלע סארטען פארניטשור געמופט און געסטארד. שטוב זאכען געפאקט און געשיפט ביי עקספערטען.
ווערהייזער: 551 קווין סטריט וועסט. צונערעסטע וועגען. קלאוזשע פרייזען.
[illegible]

אורין
אויספליסונגען קורירט אין 24 שטונדען
יעדע פיעל האט דעם נאמען MIDY
היט זיך פאר נאכגעמאכטע
SANTAL CAPSULES MIDY

MEET ME AT THE FIRESIDE **Strand** YONGE NEAR KING
CONTINUOUS 10 AM TO 11 PM MATS 5¢-10¢ EVES 5¢ 10¢ 15¢
מאנטאג, דינסטאג און מיטוואך
מערי מיילס ווינטער
אין גלויבען א ריהרענדע דראמא פון א מיידעל אהן א היים.
דאנערשטאג, פרייטאג און שבת
פרייז פון בערימטקייט
אן אויסגעצייכענט בילד.

מאטענייס 10 און 15 סענט. **HIPPODROME** אווענדס 10, 15, 25 סענט.
הויפט אנציהונג האוס׳ס מוזיקאלישער ספעקטאקעל
„דער חלום פון אריענט"
געשפיעלט פון
מאדאם מאקארענקא און
10 שעהנע אריענטאלישע טענצער מיידלאך 10
לא בעלע און וויליאמס און נאוועלטי טאנץ, רושים מעקוועליאמס „די קסיע קאניע באי"
ספעשעל פיטשור
נארמא טאלמאדזש
אין דער טרייענגעל פיטשור
„פיפטי — פיפטי"
נאינקא, האוואיען ווירטואזא
בעלי דיוועכלעט, קלוגע ווערטלאך.
קיעסטאן פילם קאמעדיעס
ספעשעל עקסטרא אנציהונג
טשארלז סטייטלער און קא.
אין
„דער ניגער דעטעקטיוו".

- GLOBE THEATRE -
קווין און טעראלי
מאטינעע 10 ס.   אבענדס 10
מאנטאג, דינסטאג, מיטוואך
ערשטע עפיזאד פון דער $10,000 סעקוועל.
דער דיימאנד פון הימעל
זעהט טהעדא באר אין דער פליי „אונטער צוויי פלאגס".
פינף גרויסע אקטען.
אנפאנג 10 א זייגער ביז 11 אבענד

- RIALTO THEATRE -
יאנג און שוטער סט.
מאטינעע 10 ס אבענדס 10 און 15 ס.
די גאנצע וואך.
דאס בילד וואס אלע האבען ערווארטעט.
די קאמאן לאא
קלארא קייבעל יאנג אין דער הויפט ראלע.
אנפאנג 9.30 ביז 11 אבענד.

שעכטער׳ס
סטאר איז דער איינציגער פלאץ אין האמילטאן וואו אלע אידען, סיי האמילטאנער סיי פרעמדע קומען זיך צוזאמען. עס איז א פלאץ וואו איהר קריגט פון אלעמען דריי־גודס, קלאטהינג, מענס פורנישינגס און דאס גלייכען. אויך א גרויסען אויסוואהל פון אידיש נאציאנאלע, או רעליגיעזע ארטיקלען, ווי: טליתים, סדורים, ציצית, מזוזות, מחזורים, תפלין שנה טובה קארטען, אידישע מוזיק, אידישע ליטעראטור, ראמאנען, דיקשאנערס אלע טעגליכע און וועכענטליכע אידישע צייטונגען און זשורנאלען. איך גיב אויך ארויס חתונה לייסענס, סיטיזען פייפערס, שרייב אונטער אפידייוויטס, געזעצליכע דאקומענטען און אז ווייטער. סטאר איז אפען ביז 10 אוהר אבענדס. געדענקט דעם אדרעס.
שעכטער, קארנער יארק און פארק, איין בלאק פון דעם סיטי האלל.
James L. SHEKTER
Justice of the Peace, Issuer of Marriage Licenses and Citizens Papers.

שיקט געלד
— דורך —
מר. הערי ווינבערג
פרעזידענט פון „אידישען זשורנאל".
צו אייערע קרובים אין יוראפ
ראיעלע, אנשטענדיגע און פריינדליכע בעהאנדלונג איז מיין מאטא
איך שיק געלד נאך אלע טהיילען פון דער וועלט
און אויב דאס געלד ערהייכט נים דעם פלאץ בעקומט איהר די גאנצע פולע זומע געלד. איך מאך קיינע חשבונות אום אייך זאל נאר נים בלייבען!
שיקט געלד פון פלאץ ווי אלע שיקען
קאנטרי אידען קענען אויך געלד שיקען דורך מר. ווינבערג. — די געלד איז געשיקט ווערען דורך א מאני ארדער און די אדרעס געשריבען אין רוסיש.
אפפיס:
251־253 קווין סטריט וועסט
טעלעפאן אדעלייד 2967